

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Št. 151.

Maribor dne 30. decembra 1912.

Letnik IV.

Srečno in veselo novo leto!

Ob koncu leta smo. Še en dan in leto 1912 je bilo. Ne bomo pisali reminiscenc in tudi ne bomo podajali nikakega programa. Kar je bilo, je bilo in se ne splača ponavljati, programa pa nam tudi ni treba podajati, ker je itak znan in vtrjen v vječletnih bojih. Ne rečemo drugega, kakor: mi ostanemo zvesti sebi, svojim načelom, naročniki, prijatelji, somišljeniki, ostanite zvesti nam in pridobivajte nam novih naročnikov.

„Straža“ stopa v peto leto. Da je potrebna, o tem ni treba zgubljeni besed. Če bi je ne imeli, bi jo morali osnovati. Naših nasprotnikov je toliko, da ne smemo niti za hip prenehati z našim vzgojevalnim, bodrilnim, informativnim in poučnim delom ter ga ne smemo niti za črto omejiti. Da je v bojih za naša verska in narodna načela storila „Straža“ svojo dolžnost, tudi lahko mirnega srca zapišemo. Vedno smo nevstrašeno in odločno stali na strani našega vrlega ljudstva in smo pogumno dvigali svoj glas za njegove pravice. Bili so mnogokrat težki dnevi, toda roka nam ni nikdar omagala. Brez ozira na levo in desno nam je lebdela le en cilj pred očmi: dobrobit, blagor ljudstva in zanj smo sukali svoj ostri meč. Če bi ne imeli drugega dokaza, da smo dobro vršili svojo dolžnost, imamo tega, da se nas vpoštevajo in da nas naši nasprotniki brezmejno sovražijo. Pa to nas nič ne moti. Kakor dozda bomo tudi v bodoče po vseh svojih močeh vršili svojo vzvišeno, plemenito nalogo.

Prijatelji, somišljeniki, naročniki, storite tudi Vi svojo dolžnost. Ostanite nam zvesti in pridobite nam novih naročnikov. Nič ne moremo in nadlegujemo, ampak samo pravimo: dolžnost vsakega somišljenika, vsakega pravega pristaša naše misli, je, da širi naše časopisje, da pridobiva „Stražo“ novih naročnikov. Nič se ne bomo pritoževali, krog naših

naročnikov se stalno širi, toda gotovo je, da je še mnogo odličnih slovenskih hiš srom domovine, ki nimajo „Straže.“ To se mora zboljšati in dolžnost, sveta, resnična dolžnost naših somišljenikov je, da se to spremeni in zboljša. V vsako premožnejšo slovensko hišo — „Stražo“, to ne sme biti samo naše geslo, ampak v prvi vrsti načelo naših pristašev. Če se to zgodi, potem bo novo leto za nas srečno in veselo. Da bi bilo tudi za vse naročnike, čitatelje, prijatelje in somišljenike

želi

Uredništvo in upravnništvo.

Družba sv. Mohorja in liberalno učiteljstvo.

(Še en glas iz učiteljskih krogov.)

Dr. Iv. Pregelja povest „Zaslepljeni“ v letošnjem Mohorjevem koledarju je torej vzrok, da so začeli nekateri učitelji delati proti družbi sv. Mohorja. Odkrito povedano: V omenjeni povesti učitelj res ne igra bogve kako imenitne vloge, ker s krčmarjem Miheem vred zapeljuje ljudstvo — toda vprašanje je, zasluži li Mohorjeva družba, da bi nastopala liberalno učiteljstvo sedaj proti nji tako ostro, — proti instituciji, ki si je za narodovo omako in za splošni napredek slovenskega ljudstva pridobila že toliko neverjetnih zaslug? Mislim, da družba tega ni zaslužila in da se je tudi učiteljstvo, kolikor se istega strinja s pozivom v 48. številki „Učiteljskega tovariša“, prenašlo. Tudi pred četi se je čutilo učiteljstvo žaljeno radi povesti „Dora“, ki jo je spisala sedaj že pokojna pisateljica Pavlina Pajkova, toda duhovi so se polagoma pomirili, tako, da je stopilo pozneje, kakor prav trdi Vaš člankar v 150. številki „Straže“ več odličnih oseb učiteljskega stanu med sotrudnike družbe sv. Mohorja.

Kakor vsa znamenja kažejo, hoče odbor družbe sv. Mohorja hoditi srednjo pot in nima namena, žaliti nobenega stanu, dokaz temu besede v tajnikovi listnici (Koledar 1913, stran 192): „... Težko je nam žaliti cel stan, zato nadaljnih Vaših besed ne zapišemo...“

Ej, to je žarelo in se svetilo okrog ličnega hlevčka, kjer je ležalo božje dete na jasliah. Oveke so gledale Jezusčka, pastirci so klečali pred detetom in nad hlevom so plaval angjelci, noseč zlat napis: Gloria in excelsis Deo.

Milo se nam je storilo; pač lepa in čarobna je božična noč, ko priplava božji mir iz nebes ter se naseli v človeških srei.

„Dekleta, kje ste“, izpregovoril je oče Franc s solznimi očmi, „zapeli bomo božično pesem.“

In začel je z visokim, prijetnim glasom: „Oj, pastirci vi, kaj se tam godi“, peške pa so mu pomagale.

Privrela je pesem iz grl v začetku nekoliko trepetajoča, plaha, kakor bi si ne bila svesta svoje moči, a nato je naraščala, se izpopolnjevala in dosegla vrhunec v blaženi pesmi božične noči.

Spanec je bežal, nihče ni bil truden, nikomur se ni dremalo; poslušali smo očeta Franca, čudili se njegovemu zvenečemu glasu, ki se je tako čudovito vjemal z glasovi pevk. Sredi sobe je stal pevec; usta je nekoliko odprl, dotaknil se s kazalcem čela, kakor bi se hotel domisliti nove pesni in že je zapel pesen, priprosto sicer, a vendar pristrčno in ljubko.

Ej, to je bila krasna noč, polna čarobne, nikdar izpete pesni, ki je ne bom zabil nikdar, in v spominu bo vsem, ki so poznali očeta Franca.

A letošnja zima ga je vzela. Zapustil nas je, ter se preselil v boljši kraj, kjer bo lahko brez skrbi prepeval pesni večne sreče. Pogrešali ga bomo; kdo nas bo zabaval, kdo bo govoril o slovenskih prilikah, kakor pri svatbi, pogrebu in v veseli družbi? Ti si znal zbrati prave besede, s katerimi si nas ganil, večkrat do solz; zabaval si nas in si vselej zapel veselo pesen, da smo pozabili življenjskih skrbi in nadlog. Vesela pesen je odmevala veselja, dobrega srca.

Blagor ti, dobri oče.

Spajvaj sladko!

Da družba ni sovražna učiteljskemu stanu kot takemu, razvidno je tudi iz življenjepisa Jožeta Rakelja, kjer hvali in slavi delovanje dobrega učitelja. Življenjepisec pravi ondi med drugim: „Ni bil učejak, ni bil ne pesnik, ne skladatelj ali kak drug umetnik, pa vendar je z njegovim imenom sklenjena dolga in važna doba kulturne zgodovine ribniške doline. Ta mož je bil samo priprost učitelj in šolski voditelj v Ribnici na Kranjskem... Dober učitelj uči tudi še po smrti: spomin nanj obnavlja v srei hvaležnih učencev njegove koristne nauke in lepe zglede... Ta spis služi (tako piše dalje življenjepisec) tudi v dokaz, da slovensko ljudstvo tudi še danes visoko čisla dobrega učitelja, ki med ljudstvom živeč zanj živi, zanj trpi in se zanj žrtvuje... Duhoven in učitelj sta po poklicu povezana drug na drugega. Naj bi drug drugemu pomagala tudi izven šole v korist ljudstvu, ki mu služi.“

Dovolj. Tudi pisec teh vrstic je uverjen, da sedanja krika in vika radi Pregeljeve povesti, ki se razlega sedaj po učiteljskih krogih, ne bode imela zlih posledic za našo prekoristno družbo in da ji bodo ostali še i v prihodnje zvesti vsi razsodno in treznomisleči učitelji.

Trgovski interesi med nami in Srbijo.

Če vse vesti, ki prihajajo te dni iz Dunaja in Belgrada, ne varajo, je za enkrat odstranjena vsa kak nevarnost vojne, kar se vsa sporna vprašanja med Avstrijo in Srbijo dajo rešiti mirnim potom. Te vesti potrjujejo tudi vedenje borze, ki jo smemo še smatrati za nekak politični barometer. Ta kaže te dni precej optimistično razpoloženje in očitno tendenco navzgor. Vesti iz Belgrada govore, da so letam začeli položaj treznejše presojeti, a če smemo verjeti profesorju Masaryku, so srbski politični krogi vedno želeli, da bi prišlo med obema državama do mirnega sporazuma in prijateljskih odnosajev.

Pustimo na strani razloge, ki so vplivali na zboljšanje položaja ter se pomudimo pri vprašanju, kako se razvije naše bodoče razmerje s Srbijo. Pašič je izjavil profesorju Masaryku, da bi bila Srbija pripravljena skleniti z Avstrijo dogovor pod sledečimi pogoji:

Dva brata.

(Prekmürska narodna.)

Ednok sta bila dva brata: Peter pa Paveo. — Paveo je bio tak bogati, ka so ga zvali za „gospod kmeta“, Peter je pa bio takši sirmak, ka je drugo nej meo, malo deco pa ednoga kokota.

Te kokot, da je doma nej meo gnoja pa nej slame, je hodo na Pavlovo dvorišče, pa je tam prekapao slamo pa gnoj. Paveo je za toga volo čemer bio, pa je pravo ednok Petri:

— Toga kokota ti jez bujem, či ga šče ednok najden na mojen dvorišči.

Peter si je pa etak mislo: Zakaj bi ti to klao. To jes lejko odnesen našemi kraji, pa dobiš dober najem.

Tak je tudi včino. Neseo je kokota krali, pa njemi je pravo:

— Lepo vas prosin, svetli krao, to sap vam prineso eden mali dar.

Krao je nato odgovoro:

— Dobro je, vzemen te dar; liki što nan kakši dar prinese, tisti te more pri nas ostati pri obedu.

Peter se je pa temi preveč veselio, ka de on pri krali na obedu.

Gda so obed meli, so nosili na-sto vsakjačke dobrote. Nazadnje so pa prinesli kokota, pa so ga djali pred Petra.

Krao je nato pravo Petri:

— Što nan kakši dar prinese, tisti ga te more tudi razdeliti. Či razdeli dobro, dobi najem, či pa ne razdeli dobro, dobi batine.

Peter je zaj vzeo kokota, pa ga je začno deliti. Najprle njemi je odrezao glavo, pa jo je djao pred krala, pa je pravo:

— Glava, to se dostaja krala.

Zatem je vrezao krej šinjek, pa ga je dao kralici:

PODLISTEK.

Hajtniškemu očetu v spomin.

(Napisal Matko.)

Spominjam se predlanskega božiča. Polnočnice so pravkar minile. Ljudje so zapuščali razsvetljeno cerkev in se porazgubili na vse strani; bližnji so šli domov, oddaljeni pa so se podali k znancem, da pri njih pričakajo svitnic.

Mi, kolikor nas je bilo iz našega vrha, smo se odzvali prijaznemu vabilu očeta Franca in se napotili z njim v lično hišico izven vasi. Prijetna soba in veseli obrazi so nas sprejeli gostoljubno kakor prijatelje.

Pri peči je slonela gospodinja ter nas pozdravljala.

„Poglej, mamka“, izpregovoril je oče ljubeznivo, „te-le goste sem še pripeljal, da počakajo v topli sobi svitnic.“

Posedli smo okrog mize, udobno kakor doma. Gospodar je odložil volnen robec, ki ga je imel ovitega okrog vratu, da ga ni zeblo pri polnočnicah; klobuk je skrbno obesil na žrebelj poleg sobinih vrat, pogladil si sive, še vedno goste lase in vskliknil:

„Hvala Bogu, spet smo dočakali božič.“

„Hvala Bogu“, je vzdihnila tudi gospodinja; „toda marsikoga je prehitela smrt, da je danes že pod rušo.“

Pogovarjali smo se tiho, skoro šepetaje; veselje in blaženost sta kraljevala v naših srei, pre vzetih miline in čarobnosti božične noči.

Tedaj pa je prinesla domača hči svečico in je prižgala z njo lučke pri jasliah, stoječih na peči.

Svetilko je privlala, da ne bi nasprotovala ljubkim lučicam pri jasliah.

1. Srbija bo naročila ves material za nove železnice v Avstriji.

2. Vsa posojila, ki jih bo najemala Srbija po miru, bo placirala na Avstrijskem.

3. Srbija bo vedno upoštevala avstrijski kapital in mu dajala prednost.

4. Prva trgovinska pogodba, ki jo bo Srbija z Avstrijo sklenila, bo za to izvenredno ugodna.

Z gori omenjenih predlogov je jasno razvidno, da Srbija nikakor ni tako intransigentna, kakor bi to hoteli prikazati gotovi dunajski in budimpeštanski šmoki. Srbi niso le idealni rodoljubi, temveč tudi praktični ljudje in računarji. Oni vedo dobro, da bi v slučaju gospodarske vojne z Avstrijo trpeli škodo v prvi vrsti avstrijski Slovani, kar bi Srbom, kakor dobrim Slovanom, gotovo ne bilo ljubo; a trpeli bi vsled nove take vojne tudi Srbi sami. To isto, kar smo rekli glede Srbov, pa velja seveda tudi glede Slovanov monarhije.

Profesor Masaryk je sam izjavil, da hoče on združiti idealizem z realizmom; on si prizadeva, da bi se dosegel sporazum med monarhijo in Srbijo, ker bi od tega imela češka industrija največje koristi. To kar je rekel profesor Masaryk opravičuje popolnoma tudi pisanje slovenskega časopisa o priliki te krize. Brez ozira na navadne simpatije, ki nas avstrijske Slovane vsled krvnega sorodstva vežejo s Srbi v kraljevini, smo se mi že iz praktičnih razlogov morali zavzemati za to, da bodi naše razmerje s Srbijo čimbolj prijateljsko. Čim boljši bodo naši politični odnosi s Srbijo, tem boljše trgovinske pogodbe dosežemo z njo. Avstrijskim slovenskim časopisom torej niso narekovala vedenja v avstrijsko-srbskem sporu le čustva, temveč tudi razum.

Da je temu tako, dokazuje nemško časopisje v rajhu, ki se je v vsej tej krizi skrbno izogibalo vsake besede, s katero bi se utegnili čutiti Srbi žalje. Vmes pa je to časopisje brilo norce z avstrijskimi komiki, ki so jim balkanske Slovane vedno opisovali kakor svinjske pastirje in ušivce. To časopisje pa je tudi sedaj v svoji slepi strasti nadaljevalo s svojimi lažmi in je s tem neizmerno škodovalo ugledu monarhije na zunaj. Da niti ne omenjamo še drugih laži, ki so jih kovali v raznih dunajskih žurnalističnih kovčencih, zadostuje, da navedemo osnovane laži, s katerimi je to časopisje več tednov vznemirjalo ne le avstrijsko, temveč evropsko javno mnenje sploh.

No, sedaj je nastopilo streznenje, ne le v Beogradu, temveč tudi na Dunaju. Kajti v resnici so prijateljski odnosi med Srbijo in Avstrijo v življenjskem interesu ene in druge države.

Naše prireditve.

Sv. Jurij v Slov. goricah.

Božična slavnost bralnega društva „Edinost“ se je prav dobro obnesla. Dvorana je bila prenapolnjena. Ljubki sta bili božični deklamaciji. M. Androjnova je opisala balkanske dogodke in povzela nauke, ki nas jih učijo balkanski Slovani s svojim vernim, domoljubnim, krepostnim življenjem. Zlasti slovenski mladenič in mladenka naj posnemata čednostno balkansko mladino.

Igro „Mojstra Križnika božični večer“, ki ima dokaj poučnih prizorov, žalobnih in šaljivih, so naši mladeniči spretno vprizorili. Ugajala sta še zlasti Križnik in jud Levi.

Če družvena prireditve s prosto zabavo se je vršila v najlepšem redu in soglasju. Hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč. Hvala iskrena zlasti vam, ki ste darovali razne mišne in vabljive dobrote.

— Sinjek pa glava, to je vkup; pa krao i pa kraljca sta tudi vkup.

Zaj sta prišla na vrsto kraloviva sina. Tema je vsakomur dao eno perot, pa je pravo:

— To dan vama, ka ta lepše znala pisati.

Dvema hčerama pa, ka sta tudi pri stoli sedeli, je dao Peter dveje nogej, pa je pravo:

— To pa dan vama, ka ta bole znali plesati.

Vse ovo je ostalo Petri, pa njemi je šče zvün toga podoč krao seden zlatov, ka je tak jako lepo znao kokota razdeliti.

Če je Peter domo prišeo, ga je brat pitao:

— Če si pa ti vzeo te zlate?

On njemi je odgovoro:

— Te zlate mi je dao krao za tistoga kokota, ka si mi ga ti šteo bujti.

Paveo si je pa zaj etak mislo: Ti si krali no-so ednoga kokota, pa si dobo seden zlatov, jes njemi pa lejko nesem pet kokotov, pa te dobim petkrat telko zlatov.

Neseo je zato pet kokotov krali, pa njemi je pravo:

— Svetli krao, to san vam prineso mali dar, či bi ga zeli gor vzeti.

Krao je odgovoro:

— Zakaj pa nej? Samo ka što nam prinese kakši dar, tisti te more z nami ostati pri obedi.

Paveo je na-stao vsakojake dobrote, naza-

so pa prinesli pet kokotov, pa so je djali pred Pavla. Nato je začeo krao praviti Pavli:

— Što nam prinese kakši dar, ga more tudi

Središče.

Z nedeljo, dne 29. t. m., je vladalo veselo razpoloženje v vrstah naših pristašev. K temu ni pripomoglo samo krasno pomladansko vreme, temveč v prvi vrsti začetek poslovanja naše kmečke hranilnice in posojilnice. Ljudstvo je že dolgo let hrepenelo po lastnem denarnem zavodu, a razne ovire so zadržale ustanovitev več let.

Zjutraj se je začelo uradovanje, prihajali so vlagatelji v lepem številu ter vložili precejšnje zneske, pristopilo je lepo število članov in oglašajo se tudi prosilci za posojila. S prvim uradnim dnevom je načelstvo prav zadovoljno in bode posojilnica že v prvem letu izkazala lepe vspehe, ako bo poslovanje šlo v isti meri naprej.

Popoldan se je vršilo gospodarsko zborovanje, katero je bilo zelo dobro obiskano. Poleg mož in pa mladeničev se je zborovanja udeležilo zelo lepo število mladine obojega spola.

Gospod na trevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora je obširno razpravljal o namenih, delovanju in potrebi kmečkih posojilnic.

Z željo, da se župljani iz župnij Središče in Sv. Miklavž v prav obilnem številu poslužujejo nove kmečke posojilnice, se je zaključilo to lepo zborovanje.

Politični pregled.

Državni zbor.

Letos poslanci niso imeli mirnih božičnih praznikov. Ker zbornica radi odpora opozicijskih strank ni rešila proračunskega provizorija pred prazniki, je bila sklicana na dvadnevno sejo dne 27. in 27. t. m., da ga še pred novim letom dovoli. Oba dni sta se vršili plenarni seji, ki sta bili zelo dolgotrajni. V petek je zboroval plenem do ¼ na 11. uro po noči, v soboto pa celo do treh po polnoči. Razun provizorija je bilo sprejetih še več drugih važnih zakonov, med njimi službena pragmatika.

Oba dni je prišel do besede dr. Korošec, ki je zlasti v soboto s svojim govorom vzbudil splošno pozornost.

V petek je zbornica nadaljevala razpravo o službeni pragmatiki za državne uradnike in slugo. Ta zakon je bil že dolgo na dnevnem redu. Vlada je že meseca novembra leta 1911 predložila parlamentu načrt nove službene pragmatike. Načrt pa državnim uslužbencem ni ugajal in začela se je proti njemu pravcata gonja. Mnogi nemški poslanci, med njimi znani Marekhl, so uganjali grdo demagogijo, ter odtelali državnim uslužbencem mnogo več, kakor je vseboval vladni načrt. Vlada je opetovano svarila pregoreče tekmece, da razne izpremembe ne dobe najvišje sankcije. Toda zaman. Večina je sprejela tudi take izpreminjavalne predloge raznih nemških poslancev, o katerih se je že naprej vedelo, da jih gosposka zbornica ne bo sprejela. In to se je tudi zgodilo. Gosposka zbornica je ves načrt temeljito predelala in ga vrnila državnim zbornici. O tem tako izpremenjenem načrtu je nadaljevala zbornica pretečeni petek debato.

Kot manjšinski poročevalec je prišel do besede tudi dr. Korošec. Naglašal je, da morda nikdar ne doživimo reforme državne uprave, če tudi je nujno potrebna. Vse poslovanje komisije za reformo državne uprave napravlja vrt, da vlada sploh resno ne misli na to reformo. Vlada si je ustvarila azazela (kozla), ki naj je odgovoren za vse napake v državni upravi. Govornik nadalje dokazuje, da po novi pragmatiki slugo razmerno veliko manj dobe, nego uradniki. To pač ni nobena socialna pravičnost. (Živahno pritrdjevanje.)

razdeliti. Či razdeli dobro, dobi najem, či pa ne razdeli dobro, dobi batine.

Paveo je začeo deliti kokote, pa je nikaj nej mogeo napraviti. Krao je zato silo meo za Petra, naj rekši on pride, pa njin naj razdeli kokote.

Peter je prišeo, pa ga je krao pitao:

— No, Peter, eli bi ti vüpaol tej pet kokotov razdeliti?

Peter je odgovoro:

— Vüpan.

Krao njemi je nato velo:

— Te nan je pa razdeli.

Peter je vzeo kokote, pa je začeo pitati:

— Eli vi verjete trojstvo?

Krao pa ovi vsi so odgovorili:

— Mi verjemo.

Peter pita dele:

— Eli vi verjete sveto trojstvo?

Krao pa ovi vsi so odgovorili:

— Mi verjemo.

Peter je zaj začeo kokote deliti. Vzeo je ednoga kokota, pa je pravo:

— Eden kokot, pa krao, pa kralica, to je trojstvo. Dva sina pa eden kokot, pa je to trojstvo. Pa dveje hčerej pa eden kokot, pa je edno trojstvo. Pa dva kokota pa jes, pa to je palik edno trojstvo.

Krali se je to tak dopadnolo, ka je Petri na vsakoga kokota dao seden zlatov, Pavli pa za vsakoga kokota seden batin.

S tem sta je šla domo, pa šče dnesden živeta, či tak ka sta že nej spomrla.

Zapisao: Š. K.

Po dr. Korošcu je govorilo še mnogo poslancev. Po kompliciranem glasovanju je bila končno službena pragmatika sprejeta v vseh treh branjih. Glasom poročila referenta se hodo zvišali vsi stroški za državne uradnike in slugo v prvem letu za okroglo 30.000.000 K.

V sobotni seji je bil na dnevnem redu budgetni provizorij. Naši poslanci so dali duška svojemu opozicijskemu stališču s tem, da je poslanec Gostinčar utemeljeval predlog za prehod na dnevni red.

Za njim je ob veliki pozornosti bičal vlado in vladne stranke dr. Korošec. Izvajal je:

„O jugoslovanskem vprašanju se mnogo govori in piše, namajo pa poguma, iz besed izvajati konsekvence. Usoda Avstrija je bila, da je vedno nevarnost spoznala, da je pa bila preslabotna, da bi jo preprečila. Take razmere so krive, da se po svetu o Avstriji govori kakor o bolnem možu na Dunaju. (Klici: Jako dobro.) Na Jugoslovane se ne ozirajo; to naše prepričanje bomo izpremenili v dejanja. Kot se na nas stranke ne ozirajo in se ne ozirajo na zadeve, ki so za naše ljudstvo največje važnosti, ravno tako bomo mi stranke ovirali, kadar in kolikor se nam bo ljubilo. (Ploskanje.)

Nato je zavladala zaradi rusinskega vseučilišča v Lvovu za nekaj ur rusinska obstrukcija, med katero so se neprestano vršila pogajanja. Končno se je med Poljaki in Rusini glede te sporne točke dosegel delni sporazum.

Med drugimi govorniki je govoril tudi vitez Pantz, katerega je izključila krščansko-socialna stranka. Žalil je in osebno napadal uglednega nemškega poslanca kmeta Huberja.

Poslanec dr. Verstovšek mu je zaklical v obraz, da je on drugi Rokytański, kar je Pantza hudo zadelo.

Ko je povdarjal vitez Pantz nacionalno stališče napram Slovincem na Stajerskem, mu je zaklical dr. Verstovšek: „Vaše propadlo višestvo gotovo ne bo rešilo nemštva na Stajerskem.“ Splošen smeh in pritrdjevanje tudi od nemške strani je bil hud udarec za Pantza in uskoka Neunteufela.

Okoli polnoči je zbornica sprejela budgetni provizorij v tretjem branju.

Nato se je pričela debata o kontroli državnih dolgov, koji zakon je bil istotako sprejet.

Sprejet se je za kmete važen zakon, kateri do- loča prostost davka, če se živina v sili zakolje.

Ob tretji uri, po sprejetju društvenega zakona je bilo letošnje zasedanje zbornice zaključeno.

Zbornica se snide zopet še le v drugi polovici meseca januarja.

Poslanec dr. Verstovšek je interpeliral justičnega ministra in ministra za notranje zadeve glede postopanja političnih in sodnih oblasti nasproti slovenskemu kmečkemu ljudstvu v gornjeradgon- skem okraju. Poslanec opozarja vlado na gonjo nekaterih štajercijancev, ki povzročajo pri slovenskih kmetih hišne preiskave po noči; oblasti preganjajo ljudi, češ, da delajo srbsko zaroto, kričijo „Živijo Srbija“, imajo srbske liste itd. Ljudstvo je vznemirjeno, ker ve, da je nedolžno in se vendar boji posledic. Interpelacija opozarja tudi vlado na način preiskovanj od strani znanega sodnika dr. Meschitza.

Poslanec dr. Verstovšek je zadnji teden posredoval pri justičnem ministru radi postopanja sodnika dr. Meschitza v Gornji-Radgoni. Označil je ministru uzorno življenje tega moža, njegovo objektivno postopanje v uradu in zahteval nujne preiskave ter prosil ministra, da reši slovensko ljudstvo takih sodnikov.

Premirje — Mirovna pogajanja. — Mednarodni položaj.

O mirovni pogajanjih v Londonu prihajajo v svet najbolj nasprotujoče si vesti. Ene vedo povedati, da stojimo tik pred razbitjem pogajanj, druge zopet zatrjujejo, da bodo imela pogajanja ugoden izid, ker je želja po miru vsestranska. V petek se je vršila šesta mirovna konferenca, v kateri so predložili turški delegati pogoje, pod katerimi bi sklenila Turčija mir. Balkanske države so po svojih zastopnikih pogoje odklonile, in zahtevale od Turkov novih predlogov. Zato je bila seja odgodena in se vrši zopet danes. Danes bo baje palja odločitev. Mi smo še vedno uverjeni, da bo prišlo do mira, kajti Turčija je izčrpana do skrajnosti.

Turški zunanji minister upa na mir.

Turški minister za zunanje zadeve Noradung-hian je izjavil, da upa, da se mir vkljub vsem težkočam sklene. Pesimizem, je dejal minister, se je zato pojavil, ker imajo v vseh velikih evropskih mestih vtis, da so zahteve balkanskih držav pretrane. Nobena turška vlada ne bi mogla takega miru podpisati. Ni mogoče, da bi velesile storile v Carigradu korak, da bi Turčijo prisilile, da bi tak mir podpisala. Armada se je poživila in bi, ako bi se takle mir sklenil, povzdignila svoj glas. Kdor pozna razpoloženje v Turčiji, ve, da ne moremo skleniti miru, ki bi pomenil popolno resignacijo. Če je vkljub temu upati na mir, prihaja to iz tega, ker so balkanske države miru potrebne, ker so pozicije pri Kataldži take, da ne bo lahko ondi doseči še kakšne zmage in ker je verjetno, da se bodo balkanske države da-

le voditi od duha zmernosti, ki bi omogočil prijateljske odnose s Turčijo za bodočnost. Mi moramo zato najti srednjo pot.

Pod kakšnimi pogoji so Turki pripravljeni za mir.

Iz Carigrada poročajo, da je ministrski svet sklenil, proponirati Balkanski zvezi sklenitev miru pod temi-le pogoji: Ozemlje od reke Ergene do Soluna dobi avtonomijo pod turško suvereniteto. Solun ostane mednarodno pristanišče. Bolgarska pa dobi trgovsko luko v Kavali na Egejskem morju.

Avstrija in Srbija.

„Štampa“ poroča iz informiranih krogov, da so vsa avstro-ogrsko-srbska sporna vprašanja popolnoma rešena in da prevladuje trdno prepričanje, da bodo že v prihodnjih dneh nastale popolnoma normalne razmere med obema državama. Tudi v vprašanju prihodnje meje Albanije je prišlo do popolnega sporazuma. Pristaniško vprašanje se bo rešilo v obojestransko zadovoljnost. Listi pravijo, da bo poslala Srbija vse svoje razpoložljive čete pred — Kataldžo.

Bolgarska kraljica pred — Odrinom.

„Slovenec“ brzojavljajo:

Ploudev, dne 25. decembra: Bolgarska kraljica je hotela v spremstvu adjutanta Červenakova obiskati oblegani Odrin. V mestu Mustafa Paša je prosila generala Ivanova, naj ji pri Sukri paša izposluje vstop v Odrin. General Ivanov tega ni mogel doseči. Z veliko težavo je Ivanov dosegel, da se je naše pismo na tri katoliške duhovnike v Odrinu izročilo Sukri paši. Izvedeli smo, da so vsi trije katoliški duhovniki v Odrinu še živi; tudi Slovenecem dobro znani duhovnik Pavel Hristov je živ in zdrav.

Odrin.

Nek bolgarski delegat je na vprašanje, ali bi bila Bolgarija, ako ji Turčija odstopi Solun, pripravljena odpovedati se Odrinu, odgovoril, da je to popolnoma izključeno. Bolgarija se Odrinu nikakor ne odpove.

„Temps“ poroča iz Londona, da se je v ondottih finančnih krogih pojavil predlog, naj Odrin ostane sicer turški, vendar naj pa mesto Bolgarija okupira vojaško, dokler ji Turčija ne plača vojne odškodnine.

Raznoterosti.

Prihodnja številka izide radi praznika v petek, dne 3. januarja 1913, — Današnja številka ima kot prilogo „Narodno-obrambni Vestnik“.

Škof Flapp umrl. Dne 27. decembra zjutraj so našli poreško-puljskega škofa dr. Ivana Krstnika Flappa mrtvega. Zadela ga je po noči kap. Sluga je poklical škofovo nečakinjo, a se je dalo le konstatirati, da je škof mrtev. Rajni je bil rojen dne 18. aprila 1845 v Korminu, v mašnika posvečen dne 19. februarja 1868, za škofa poreškega posvečen dne 11. januarja 1885. Bil je tudi tajni svetnik Nj. c. in kr. veličanstva, imetnik reda železne krone II. vrste. — Slovenci in Hrvatje ne žalujejo za njim.

Konfiskacija nad konfiskacijo. Uradna Wiener Zeitung objavlja v svojem nedeljskem listu 36 konfiskacij.

Evharistično leto 1912 gre h koncu. Povodom 23. evharističnega shoda na Dunaju se je v naši lavantinski škofiji vršilo toliko cerkvenih slavnosti in izpodbudnih prireditev, da bo to leto zapisano z zlatimi črkami v njeni zgodovini. Prestolno mesto Maribor v tem oziru ne stoji na zadnjem prostoru. Med drugimi slovesnostmi, o katerih smo ob svojem času poročali, je omeniti zlasti to, da sta bežilika Matere milosti in pa stolna cerkev ravno letos glede na notranjo opravo bile dovršeni. Nedavno (dne 17. in 24. novembra) sta bila v baziliki posvečena zadnja dva, umetno izdelana altaria (sv. Frančiška in naše ljube Gospe od presv. Srca), preteklo soboto, dne 27. decembra, pa so premilostljivi Nadpastir v stolnici slovesno posvetili zadnji (sedmi), dokaj vkusno prenovljeni, vernemu ljudstvu zelo priljubljeni altar sv. Florijana, na katerem se nahaja obenem visoko češčen kip Matere božje „Pomočnice“ ali naše „Zagovornice.“ Slovesnosti, ki je trajala od osmih do poldvanajstih predpoldne, so se poleg duhovščine z gg. bogoslovci vred udeležili precej mnogoštevilni verniki. Po posvetitvi altaria so premilostljivi Nadpastir ob istem peli levitirano sveto mašo, nato pa v jedrnatem nagovoru opisali ter kaj poudarjeno razložili novi altar in slike ter kipe na njem, zlasti sliko sv. Florijana iz leta 1697, slike sv. Katarine Aleksandrijske in sv. Barbare, sohi sv. levitov Štefana in Lavrencija in pa več sto let stari kip Matere božje z Detetom, ki sta oba venčana kot kralj in kraljica vesoljnega sveta. Mati božja sedi na z blazino pregrnjenem prestolu — tudi nogi ji počivata na blazini — ter drži v levici žezlo, v desnici pa nosi na blazini sedeče božje Dete. — Želeč, da bi si pobožni molilci pred prenovljenim altarjem izprosili obilnih milosti, in da bi Bog bogato poplačal vsem, ki so kaj storili za stolno cerkev, za katere znotranjo lepšavo se je v preteklih dveh desetletjih izdalo do 200.000 kron, posebej še dobrotniku prenovljenega altaria, rajnemu cerkvenemu ključarju in veleindustriju G. Scherbaum, so prevzvišeni končali slovesnost z zahvalnico „Te Deum.“ Vse, kar se zgodi v lepšavo cerkev, služi v prvi vrsti v slavo evharističnemu

Bogu-kralju na naših altarijih. — Isti namen ima še posebej vedno češčenje, vpeljeno v naši škofiji leta 1904. Mariborski dekaniji ob l. Dr. br. so kot molitveni dnevi odločeni dnevi ob koncu leta. In ravno v stolnici se vrši zadnje tri dni v letu, 29., 30. in 31. decembra večna molitev, katere se verniki kakor vsepovsod tako tudi tukaj udeležujejo v velikem številu in z ganljivo pobožnostjo. — Tako bo zlasti sklep evharističnega leta 1912 Mariborčanom ostal v sladkem spominu. Da bi se bili duhovni satniki tega tako blagoslovljenega leta trajni.

Iz politične službe. Namestniška koncipista: dr. Luka Wolte v Ptuj in dr. Alfonz pl. Janta-Polcynski v Gradcu sta imenovana okrajnim komisarjem; konceptni praktikant Volbenk Burghauser v Celju je imenovan za namestniškega koncipista.

Naš teden. Prvi teden v novem letu naj bo naš teden. Vsak naš naročnik, vsak somišljenik naj nam pridobi vsaj enega novega naročnika. Skrbite, da bo ta teden pridobila „Straža“ na stotine novih naročnikov.

Štajerski deželni zbor. Listi poročajo: Radi omogočenja zasedanja štajerskega deželnega zbora je posredovalo štajersko veleposestvo. Ker so se pa med Slovenci in štajerskim deželnim odborom radi gotovih dogodkov v deželnem odboru pojavila nova nasprotstva, je veleposestvo določilo posredovalno vlogo. Posredovanje je prevzel štajerski cesarski namestnik. Cesarski namestnik je o tem poročal ministrskemu predsedniku in dobil od vlade navodilo, naj to svojo vlogo dalje zasleduje.

Izvolitev dr. Weisskirchnerja za dunajskega župana potrjena. Cesar je potrdil izvolitev bivšega ministra dr. Weisskirchnerja za dunajskega župana.

Tovarna za papir zgorela. Včeraj po noči je izbruhnil požar v tovarni za papir tvrdke Plentl in drugovi v Gradcu. Škoda znaša nad pol milijona K. 130 delavcev je brez kruha. Kako je nastal ogenj, se ne ve.

Slovenski dijaki iz Maribora, vabijo na predstavo, ki se vrši pod pokroviteljstvom prečastit ga gospoda profesorja dr. A. Medveda v nedeljo, dne 5. prosinca 1913 v hotelu „Avstrija“ v Slov. Bistrici. Predstavlja se „Zaklad.“ Ljudska igra v štirih dejanjih, in „V civilu.“ Burka v enem dejanju. Cene: sedeži I. vrste 2 K, sedeži II. vrste K 1.40, sedeži III. vrste 1 K, stojišče 30 vin. Začetek ob 4. uri popoldne. Kdor noče zamuditi par veselih ur, naj pride. Ker je namenjen prebitek dijaški kuhinji v Mariboru, se preplačila hvaležno sprejemajo. Letos je dijaška kuhinja v Mariboru posebno potrebna počepore. Pridite v velikem številu, da opomorete učeči se mladini slovenski. Lahki je dala dijaška predstava dobička 200 K. Zveze z vlaki so od vseh strani ugodne. — Prireditelji.

Občni zbor „Zgodovinskega društva“ za Slov. Štajer se je vršil včeraj popoldne v mariborski Citalnici. Udeležba je bila zelo pičla, a zborovanje samo je bilo zanimivo. Predsednik gospod dr. Turner je v svojem nagovoru povdarjal, da se letošnji občni zbor „Zgodovinskega društva“ vrši v očigled važnih zgodovinskih dogodkov na Balkanu ter se spominjal dveh zelo očividnih udov, ki ju je smrt pobrala v tem letu: dr. Streklja in dr. Sketa. Profesor g. dr. Medved je predaval o „Slomšku v zgodovini štajerskih Slovencev.“ Na neštetihih shodih je fetos naše ljudstvo proslavljalo svojega Slomška. „Zgodovinsko društvo“ je prav primerno ob koncu leta zaključilo slavnosti v spomin 50letnice njegove smrti. Gospod predavatelj je v glavnih potezah orisal našega Slomška kot literata, kot pedagoga, kot prenovitelja škofijskega sedeža in kot pospešitelja domače zgodovine. Kot literat in kot škof je Slomšek nastavlil plug v ledino, katero sedaj orje „Zgodovinsko društvo.“ O društvenem delovanju so poročali: dr. Pivko, dr. Pipuš in dr. Kovačič. Iz vseh treh poročil je bilo posneti, da se ima društvo boriti z neznanjskimi težavami. Za svoje idealno, čisto kulturno stremljenje zasluži pač več obzirnosti med rojaki in pri vladi, kakor dosedaj. Izvolil se je nov odbor, in sicer: predsednik dr. Turner, podpredsednik profesor Kasprež, tajnik dr. Kovačič, zapisnikar dr. Pivko, blagajnik dr. Pipuš. Vrhtega so še v odbor izvoljeni: dr. K. Verstovšek, dr. Stegenšek, dr. Arnež, dr. Kotnik v Celovcu, prof. Kožuh v Celju, M. Pirc. Občni zbor je v glavnih potezah sprejel načrt za obsežno akcijo v povzdigo društva. Domače časnikarstvo — brez razlike strank — se prosi, da pospešuje cilje „Zgodovinskega društva“, gojitev domače zgodovine in narodopisja; posameznikom, občinam, posojilnicam, društvom se priporoča, da pristopijo k društvu ter ga gmotno in moralno krepko podpirajo. V kratkem izide „Časopis“ za leto 1912 in takrat se ozremo zopet na društvo.

Liberalna besnenje. Mariborski trgovec Weigl, ki prodaja pornografične nemške liste in zalaga koledarje, v katerih se nečuveno blati našo stranko, je ves divji, ker smo v „Straži“ in „Slov. Gospodarju“ postavili njegovo „narodno delo“ v pravo luč. V soboto zvečer je ta lideralec v svoji pobesnelosti dejanski napadel našega urednika v Narodnem domu, za kar bo imel priliko, zagovarjati se pred sodiščem. Liberalna oliko poganja lepe cvetove.

Štajersko.

Maribor. (Dramatično društvo.) V nedeljo, dne 5. prosinca 1913, se poslavljajo iz Maribora gospod

režiser Franc Majer v burki „Pojdimo na Dunaj.“ Ker je bil on eden najboljših in najmarljivejših igralcev, upamo, da mu bo slavno občinstvo z obilnim posetom izkazalo svoje priznanje. Začetek predstave je točno ob pol osmi uri zvečer ter prosimo, da vsakdo pravočasno pride, ker se z začetkom ne bo čakalo.

St. Ilj v Slovenskih goricah. Ana Kolarič, posestniška hči v Cirknici pri St. Ilju v Slov. goricah, je hotela na sveti večer na špiritu kuhati čaj. Ker je pa špirit v kratkem času dogorel, je hotela več špirita doliti, pri čemur se je ta vnel in je steklenica eksplodirala. Kolarič je bila naenkrat vsa v ognju in je posebno na licu in na obeh rokah zadobila huda opekline. Na božični dan jo je rešilni voz iz Maribora odpeljal v bolnišnico.

Slovenjgradec. Narodna čitalnica v Slovenjgradu priredi dne 31. t. m., ob 7. uri zvečer, v dvorani Narodnega doma silvestrov večer s sledečim vspeškom: 1. Prvi nastop tamburaškega zbora. 2. Igranje na glasovir. 3. Alegorija: Staro in novo leto. 4. Prosta zabava. Vstopnina 40 vinarjev. K mnogobrojnemu obisku uljudno vabi — čitalniški odbor.

Slov. Bistrica. Na sv. Treh kraljev dan, to je v pondeljek, dne 6. januarja 1913, se vrši ob 2. uri popoldne pri nas v hotelu „Austria“ zborovanje katoliškega političnega društva. Zborovanje je zelo važnega pomena, ker se bodo meseca januarja tega leta vršile volitve okrajnega zastopa. Pride več govrnikov. Vsi na shod.

Mozirje. Tukaj po našem trgu se še vedno govori o turški vojski. Neki vladajoči turški general vrši baje čudne reči; zagovornik tega turškega generala si je baje izposodil od neke mađare kisočak avstro-ogrške veljave. Govori se tudi, da, ako bo ta simpatični zagovornik še dolgo zagovarjal Turke, potem še dolgo vojske konec ne bo. Za enkrat si pa mislimo, kdor med nami zagovarja Turke, je — sam veliko slabši, kakor Turk. Več prihodnjic. — Opazovalec.

Rajhenburg. Na novega leta dan ponavljamo igro „Naša krč.“ Kdor je ni videl za dnjč, naj gotovo pride. Ne bo mu žal.

Trbovlje. V nedeljo, dne 22. decembra, so se stopili na domu v kasarni rudarji med seboj. Križnik Rudolf in Bregar Franc ležita v rudniški bolnišnici in prvi najbrž ne bo okreval, več je pa še tudi lahko ranjenih. Pred leti je bila navada, da so bili pretepači odslovljeni od dela, dandanes se pa nam zdi, da so ravno pretepači najbolj veljavni v Trbovljah. Se ni dolgo, da je prišel neki rudar iz zapora, ki je obsedel štiri mesece, pa je bil takoj prav slovesno sprejet v delo. Seveda, to se dogaja samo v Trbovljah.

Trbovlje. Skupina Jugoslovanske strokovne zveze naznanja svojim somišljenikom, oziroma članom, da je za one, ki so naročeni po skupini na „Stražo“, in so plačali naročnino, odposlala denar na upravnništvo. Kateri pa pri skupini niso plačali, naj se sami zmenijo z upravništvom lista v Mariboru. Vse naročnike se prosi, naj takoj ob novem letu plačajo naprej „Stražo“ vsaj za pol leta pri predsedniku skupine, ki da vsakemu potrdilo, kedaj in koliko da je plačal. Zelo neprijetno je, vsakega posameznika opominjati. Za tako veljavni list, kakor je „Straža“, bi se moralo ljudstvo v Trbovljah bolj zanimati.

Trbovlje. Pretečeno nedeljo je imela skupina Jugoslovanske strokovne zveze predavanje o slabih stanovanjih. Govoril je govornik iz Ljubljane. Žal, da se njegovo predavanje pri nas ne more uresničiti, ker ako si človek nekoliko ogleda privatna stanovanja, potem je osupnjen. Živ krst bi ne mislil, da stanujejo v takih luknjah ljudje, a povrh še mora plačevati šest do osem kron, pa mora biti še zadovoljen, da ima tako stanovanje. Ni lahko v kakem mestu za stanovanja tako slabo preskrbljeno, kakor ravno v Trbovljah.

Šmartno pri Velenju. Tukajšnja Dekliška zveza ponovi na novega leta dan, ob 3. uri popoldne, gledališko predstavo „Božja dekla“ z običajnim drugim vspeškom. Vstopnina kakor po navadi. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor. Govori dr. Verstovšek.

Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru ima dne 4. januarja 1913, ob 7. uri zvečer, svoj redni občni zbor v pevski sobi z običajnim vspeškom. Vse člane uljudno vabi — predsednik J. Volnar st.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi pri „belem volu“ v soboto, dne 4. januarja 1913, ob 8. uri zvečer, in v nedeljo, dne 5. januarja, ob 3. uri popoldne, igri: „Sinovo maščevanje“ in „Za letojšče.“ Ker sta igri ena zelo žalostna in poučna, druga zelo vesela in šaljiva, pričakujemo mnogobrojno udeležbo. Predprodaja vstopnic iz prijaznosti pri tvrdki Goričar in Leskošek.

Škale. V nedeljo, dne 5. januarja 1913 se vrši pri nas v župnišču po večernicah okrožni zaključni shod za vse združbe v šostanjskem in slovenjgraškem okraju. Razpravljalo se bo o raznih zelo važnih zadevah. Vabijo se vsi domačini, da se zborovanja v prav obilnem številu udeležijo.

Ali ste že obnovili naročnino? Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“

Srečno in veselo novo leto

želi svojim odjemalcem in se priporoča za nadaljno naklonjenost

Ivan Naraks, Zg. Ložnica p. Žalec
izdelovatelj sodavice ter pokalic.

Veselo novo leto

želi čč. duhovščini in drugim odjemalcem ter se priporoča

Konrad Kager, pasar, pozlatar in srebrar
Celje, Glavni trg 10.

**Visokočastiti duhovščini
lavantinske vladikovine**
želi

veselo novo leto
Josip Brandl, izdelovatelj orgel
v Mariboru.

Srečno in veselo novo leto!

želi svojim znancem, prijateljem in odjemalcem

Ivan Soič, podobar
Maribor, Reiserjeva ulica št. 26.

Božična in novoletna darila!

Najboljše ročne in šolske
tobice, denarnice kovčke
in bogato zalogo usnjatih
galantrijskih stvari ::
kakor oprav za konje,

jahalne potrebščine itd. itd. priporoča

Rudolf Novak, Maribor
jermenar in sedlar — Grajski trg (Burgplatz).
Samo lastno izdelovanje.

Gostilničarji pozor!

Velik postranski zaslužek Vam
dohaša patentovano sobno kegljišče s pi-
stolo. Zahtevajte cenik.

Istotako Vam priporočamo najboljše sobne
acetilenove aparate, takozvano »briketid-
luč« po znatno znižani ceni in plačljivo
v najmanjših obrokih. Zastopniki se iščejo.

Zinauer & Co. Sv. Jakob v
Slov. gor.

Voščene sveče!

Za Svečnico priporočam velečastiti duhovščini svojo
bogato zalogo vseh vrst

voščenih sveč in voščenk,

kilogram po **4 krone**. Vzamem v plačilo tudi vosek, ki se je odcetil in
odpadel od sveč in sicer kilogram po **2 kroni**. Razpošiljam zabojčke s
tukaj plačano poštnino za vsako pošto in železniško postajo.

Da točno postrežem velečastiti duhovščini, imam v zalogi vse vrste **mili-
sveč** in **namiznih sveč**. Se priporoča

Franjo Duchek, poprej Jožef Dufek
svečar v Mariboru.

Franc Pleteršek Maribor Koroška cesta 10. Zaloga pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega
pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice,
obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov,
podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih po-
stelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Somišljeniki — zahtevajte v gostil-
nah in trgovinah list „Straža“.

? Kateri

kavini pridatek naj kupim?
Izbira je v resnici težka, —
kajti toliko ponud človeka
naravnost zbega!

Kaj rabite Vi, gospa soseda? — Jaz?
Jaz sem in bom ostala pri preizkušenem

pravem: **Franckovem: pridatku
za kavo**

s kavinim mlinčkom iz zagrebske tovarne;

od tega zadostuje: manjša: množina; on
povzroči najlepši, zlatorujavi, čisti zvretek,
toraj močno, slastno kavo!

Loterijske številke.

Dne 28. december 1912.

Trst: 70 37 48 30 40

Line: 18 57 45 39 69

Zahtevajte v go-
stilnah list Straža!

XXXXXXXXXX

Podpisana naznanja cenjenim gospem in
gospodičnam iz Maribora in oko-
lice, katere so me do sedaj z delom počastile, da
se preselim v **Tegetthofovo ulico št. 20**
(Pritličju na vrtu). — Upam, da mi vse došedajne
cenjene delodajalke ostanejo še nadalje naklonjene,
ter da me že z naprej priporočajo cenjenim novim
odjemalkam. Bodem si vedno prizadevala, da po-
strežem točno in po najnovšem kroju.

Z odličnim spoštovanjem

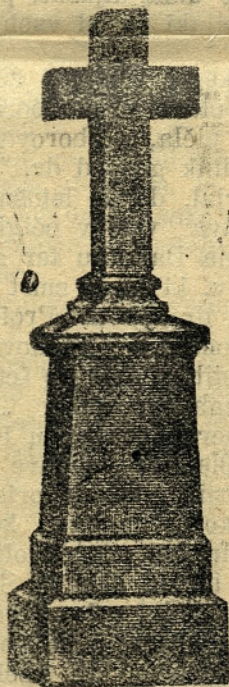
Eliza Kronabetvogel, šivilja.

Malisno šupo, suhe gobe,
jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol,
oves, pšenico, ječmen, bučno zrnje, ko-
rúžno slamo od storžev.

**smrekove storže, vinski
kamen,** želod, krompir, sploh vse
deželne pridelke, kakor tudi petroljevske
in oljnate sode, ter močnate, solne in
otrobne vreče kupi vsako množino, maslo

**Veletrgovina s špecerijo
in z deželnimi pridelki**

Anton Kolenc Celje
Graška ulica št. 22.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusil in struže s strojnim obratom. :: Zaved za graviranje
črk. :: Izvuršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stav-
bena dela iz tu- in inozemskega materiala. ::
Plešče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga
izgotavljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni
plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. ::
Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzojavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

Žal Vam ne bo! Prepričajte se!

Ker je mariborski trgovski gremij sklenil, da bode vsaki trgovec
kaznovan, kateri bode delil novoletna darila, odločil se je trgovec

J. N. Šoštarčič, Maribor Gosposka ulica št. 5

da razdeli svojim odjemalcem novoletna darila na ta način, da vsakemu
odjemalcu do 31. decembra t. l. proda vsako blago 20 do 30% cenejše
kakor poprej. Na primer: platno po 40, 48, 52 vin, parhet po 36, 44, 50, 60
vin, blago za ženske obleke, dvojna širokost 80, 90 vin, boljše vrste K 150,
2—, kravate po 20, 30, 40, 50, nogavice 20, 30, 40, 50 vin., nepremočljive
dežne plašče za dečke K 5—, 6—, 7—, velike za moške K 9—, 10—, 11—,
odeje K 180, predpasnike za otroke 30, 40, 50, 60 vin., velike za ženske 72,
80, 90 vin. itd. itd. Nihče naj torej ne zemudi ugodne prilike. Pazite tudi na
slovenski napis, da ne zamenjate te trgovine s kako drugo.

ROBERT DIEHL

žganiarna
v Celju

priporoča svojo doma žgano
slivovko, trpinovec, vinsko
žganje, brinjevec kakor tudi

**štajerski
konjak**

Narodnoobrambni Vestnik

Veselo in srečno novo leto želi „Slovenska Straža“ vsem svojim blagim sotrudnikom!

Uspeh velike loterije „Slovenske Straže“.

Blagoslov našega zaščitnika, blagoslov Slomškov je spremljal »Slovensko Stražo« ob nevarnem podjetju, ki ga je podvzela mlada in neizkušena. Mnogi so zmajevali z glavo, da bo prva slovenska loterija v narodno-obrambne namene preveč za naše moči, sami smo začetkoma dvomili, pa smelo smo se lotili dela in delo je prineslo uspeh. Vsak dan so se med nami rodili novi načrti, nova pota so se odpirala in dasi smo bili začetniki v tej stroki, smo vendar srečno premagali vse ovire in ogromno delo smo obvladali z nekako lahkoto.

Skoro povsod, kamor smo se obrnili, smo naleteli na odprta srca. Niti ene izjeme pa ni bilo med revnimi sloji našega naroda. Ta idealni vnos med ljudstvom je naša moč, svetel trenotek v naših bojih, srečna bodočnost domovine. Na stotine in stotine je bilo takih, ki so ure in ure žrtvovali bratom ob meji, da vsaj z vinarji pomorejo k prosveti in probuji očetnjave. In tako je ljudstvo stvorilo delo — uspeh »Slovenske Straže«. Ponosni smo na to! To je ljudsko delo. Vsak vinar pomenja veliko zavest, slovensko dušo, ki je pred tujčevim najbolj vablјivim šepetom nepremagljiva. In to je tudi agitačni pomen dela »Slovenske Straže«!

Pa prvi glavni dobiček? Bolje oddanega bi si sami ne mogli želeli. Ali vidite našo sliko in bedne otročice na njej? Ko jo gledamo, zdi se nam, da je sam veliki Slomšek, prijatelj otrok, določil srečo ubogi materi in stradajočim njenim otročičem.

zapustil je ženo in svoje otročiče, šel je v svet in se ni več javil, ni pisal in tudi skrbel ni za rodbino. Silna beda je bila tako reden gost uboge družine. Da je žena revno preživela sebe in otročiče, hodila je v dnino, pri tem ji je pomagala njena večja hčerka. Sedaj se je pa bližala zima in žena je z obupom gledala v prihodnje dni... Tedaj je čula, da prireja »Slovenska Straža« veliko loterijo. Mislila si je: »Bog mi bo pomagal iz revščine« in sklenila je kupiti eno srečko. Denarja — ene krone — za srečko pa ni imela. S solzami v očeh je ženica prosila znanca, naj ji posodijo krono. Pa je ni dobila! Lakota je bila doma vedno hujša in tako je ženica v nedeljo pred žrebanjem po maši prodala zadnjega prašička. Kupila je kruha otrokom in — srečko »Slovenske Straže« štev. 67.932.

Sredi naslednjega tedna prihitel k ženici g. Makovec z veseljem naznanilom: »Zadeli ste glavni dobiček!« Ženica ni hotela verjeti, da jo je obsula sreča. Končno je dvignila roki, polile so jo solze radosti in šepetala je zahvalo Bogu za toliko dobroto. Ženica nam je pripovedovala, da potem, ko se je prepričala o svoji sreči, celo noč ni mogla spati, celo noč je jokala veselja. Župan g. Makovec je vse potrebno uredil, da bo ves dobiček res v korist ubogih otrok in trdo preiskušane matere. Tudi dom se bo skoro gotovo posrečilo rešiti.

Da pokažemo sedaj srečno mater vsem dobrotnikom »Slovenske Straže«, prinašamo danes njeno sliko in sliko njenih otrok: 15letne Marije, 12 let stare An-tonije, 10 let stare Franciške, štiriletnega Franceta in 2 in pol leta starega Rudolfa Fantička, ki radovedno s klobukom na glavi kuha ob hiši, ni njen sin. Radoved-

Pavlin, sedaj uslužbenka v župnišču v Hrušici, pošta Podgrad v Istri. Dekle je bilo nekaj dni pred srečkanjem v trafiki Soukal v Ljubljani. Istočasno je slučajno prišel v trafiko uradnik v pok. g. Fr. Predarič. Ko je videl ubogo dekle, se mu je usmilila in kupil ji je srečko, ki je res zadela.

Četrti glavni dobiček v vrednosti 500 kron je zadel na srečko št. 11.322 Franc Tratnik, cerkovnik v št. Andražu pri Velenju na štajerskem. Kupil je srečko pri tamošnjem trgovcu g. Antonu Čobal.

Tudi dobitki po 100 K, 50 K, 20 K, 10 kron in 5 K so skoro vsi zadeti ter se proti izkazu srečke do 1. marca 1913 izročajo v pisarni »Slovenske Straže«. Seznamek izžrebanih srečk je dobiti v prodajalnah, kjer so se srečke prodajale, ali naj se ga pa naroči pri »Slovenski Straži«. Velja 10 vin. Brez naročila se je poslal seznam samo trgovcem, ki so prodajali, drugače pa le tistim, ki so ga izrečno naročili.

Vseh srečk je bilo prodanih okoli 60.000.

Z dobitki je bil doslej še vsak zadovoljen. »Slovenska Straža« ni šla pri dobitkih pod vrednost, kakor to navadno store mnoge dunajske in druge loterije. S takim postopanjem si je »Slovenska Straža« le pomnožila ugled.

In denarni efekt? Tudi ta je lep! »Slovenska Straža« bo po završenih računih skoro gotovo dobila

30.000 kron čistega dobička.

Seve je ta vsota še mnogo premajhna, da bi zadostovala za vse, kar so zastopniki »Slovenske Straže« v glavnem odboru »Slovenske Straže« označili, da je neodložljivo in se mora izvršiti. A nekaj trdne podlage je s tem dobljene — ostalo, upamo trdno, bo spravila skupaj slovenska darežljivost, ki ima svoj trden izvor v globoki domovinski ljubavi.

Vsem, ki ste se trudili za loterijo »Slovenske Straže« — hvalo in prošnjo, da »Slovenske Straže« tudi vnaprej ne zapustite, ampak da vsak po svoji moči pomaga, da bo naša »Slovenska Straža« vsak dan večja, vsak dan bolje s sredstvi oborožena in tako vedno bolj zmogovita!

Dva dobrotnika „Slovenske Straže“.

V Ljubljani v visoki starosti umrli tovarnar gospod Valentin Krisper je zapustil »Slovenski Straži« 1000 kron. Njegov ugledni sin, ljubljanski odvetnik g. dr. Valentin Krisper je pisal ob izročitvi volila »Slovenski Straži« laskavo pismo, v katerem želi, naj bi ta dar bil v prosep narodu slovenskemu, kateremu je bil njegov blagopokojni oče vedno zvesto vdan. »Slovenska Straža« bo ohranila trajen spomin na svojega dobrotnika gospoda Valentina Krisperja. Slava njegovemu spominu!

Vpokojeni župnik tržaške škofije vlč. gospod Francišek Bukovec, ki je umrl v Soteski pri Straži na Dolenjskem, je v svoji oporoki volil »Slovenski Straži« 200 kron. Naj zlato slovensko srce mirno počiva v slovenski zemlji!

Zgledu teh dveh odličnih domoljubov naj bi sledil vsakdo izmed nas. Tudi ob smrti se spomnimo domovine in ji pomagajmo, da bo doživela lepše dni! V oporokah se spominjajmo »Slovenske Straže«, ki se bo v globoki hvaležnosti spominjala svojih dobrotnikov.

Novoosvobojene pokrajine na Balkanu.

v prosvetnem in narodno gospodarskem oziru.

Prof. A. Bezenšek.

Sofija, meseca decembra.

Vsemu svetu je znano, kako velik napredek je napravila Bulgarija v teku 34 let, odkar je bila osvobodjena. Prijatelji napredka in kulture se ne morejo temu načuditi!

Kako velik je pa razloček med prebivalci svobodne Bulgarije in onim v

novooosvobojenih pokrajinah! Vsi so iste vere, narodnosti, vsi enake sposobnosti in marljivi. Zemlja v novih krajih je še mnogo boljše in rodovitnejša, podnebje milejše in ugodnejše. In vendar ta veliki kulturni prepad.

Povsod vlada siromaštvo, po nekaterih mestih in vaseh pa celo velika mizerija. Še najlepši in najrodovitnejši kraji na primer južno od Odrina pa do morja in pa cela Makedonija, vse je zanemarjeno! In vendar bi postala ta črna, plodovita zemlja pri dobri obdelavi pravi raj.

Danes seveda, ko je svet tako slabo in redko obdelan, ko je večina ravnin in gričev še čisto deviška, ne moremo govoriti niti o začetku kake gospodarske kulture.

Samoposebi se razume, da odgovarja temu gospodarskemu propadu tudi primerna — izobrazba. Ljudje ne morejo zadočiti niti najmanjšim duševnim potrebam. Živijo čisto v nekulturnih razmerah. Delajo kakor živina, oblačijo se s skupaj sešitimi krpmi in njih prehranitev je sila borna.

Sicer pa je vsako kulturnejše življenje bulgarskega prebivalstva v teh turških provincih, zanj velika nevarnost. Oblastniki in turški uradniki imajo ostre oči na take družine; ali jim nalože velika davčna bremena na pleča, ali si pa vzamejo kar sami za svoje osebne potrebe, kar že rabijo, denar, ljudi ali hrano. Ni torej nič čudnega, če stavijo Bulgari svoje hiše sredi dvorišč, ki jih ograde z velikimi ploti in zidovi. Hiša je na ta način zavarovana pred tatovi in razbojniki, pa tudi pred turškimi poizvedovalci. Pri takih razmerah je seveda vsak napredek nemogoč.

Človeku se naravnost mило stori, ko vidi tik pred vratmi kulturne Evrope, tako mizerijo in zanemarjenost ljudstva kljub bogati zemlji in krasnemu podnebj.

No, hvala Bogu, sedaj se bodo začeli drugi časi in na teh tleh bo zopet zrasla in se razcvetela krščanska kultura, ki so jo Turki pred pet stoletji zadušili.

Še bolj vas pa utegne zanimati vprašanje: Ali pa ima Bulgarija dovolj lastnih sil in izobraženstva, da bo te kraje kultivirala ali bo treba ljudi iz drugih slovanskih dežel tje dol pritegniti?

Splošno rečeno: Bulgari imajo dovolj inteligentov za kulturno delovanje v teh na novo zaselenih krajih, posebno veliko je Makedoncev. V stari Bulgariji je bilo že dosedaj v javnih službah okoli 30 odstotkov Makedoncev, ki so služili tu pri nas kot učitelji, uradniki, častniki itd. V trgovini in obrti, zlasti pa po večjih mestih je bilo celo do 50 odstotkov bulgarskih Makedoncev. Vse službe in stroke so bile prenapolnjene in Makedonci iz turških provinc so začeli postajati že nekoliko nadležni gostje za domačine. Makedonsko vprašanje je torej kolikor toliko tudi vprašanje bulgarske inteligence. Domovina se je morala razširiti in razmakniti, da dobi nakopičena duševna in materialna moč dovolj izhoda in prostora.

Premislite samo sledeče številke. Na sofijskih gimnazijah napravi vsako leto povprečno nad 300 fantov in blizu 200 deklic maturo; v celi Bulgariji pa znaša skupno število abiturientov v zadnjih letih okoli 3000 na leto. Na sofijski univerzi je bilo vpisanih v zadnjem letnem semestru 1563 slušateljev in 543 slušateljic, skupno 2106. Med njimi je polovica, 1110 pravnikov; drugi so historiki, filologi in fizikomatematiki. Poleg tega ima Bulgarija tehnično srednjo šolo, ki se bo v par letih razširila v politehniko. Trgovskih šol je 10, obrtnih 10 za fante, 4 za dekleta; kmetijskih šol je 12, gospodinjstskih šol

Naši listi so poročali, da je bil glavni dobiček zadet v prodajalni vrlega našega somišljenika gosp. župana Makovca v št. Vidu nad Cerknico. Kmalu nato je pisal župan g. Makovec, da je glavni dobiček »Slovenske Straže« v vrednosti 5000 kron zadela uboga žena Franciška Krašovec, stara 37 let, mati petih nepreskrbljenih otrok.

Franciška Krašovec je imela v vasi Čohovo hišico, pred katero smo jo pred par dnevi z njenimi otroci dali fotografirati. Hiša je bila last moža Franceta. Mož se je začel udajati pijači in je bilo treba končno hišico prodati. Letos meseca avgusta je kupil hišico za 2700 K gostilničar Fr. Sterle v Čohovem. Do novega leta bi smela družinica še ostati pod rodno streho. Mož France pa je zapustil svojo rodbino,

nega fantička je privabil v ozadje fotografični aparat. Poleg Franciške Krašovec stoji njen zaščitnik, zgledni naš župan g. Makovec, na levi strani g. Makovca deželni oficijal g. Šelko, ki je bil toliko prijazen, da je kot zastopnik »Slovenske Straže« podal se na pot v Čohovo. Vsak, kdor je kaj prispeval za loterijo »Slovenske Straže«, bo ob pogledu na našo sliko čutil gotovo notranjo zadovoljnost. Glavni dobiček je dobila res najpotrebnejša! Njena družina ima res vesel Božič...

Zadeti pa so tudi ostali glavni dobitki. Drugi glavni dobiček v vrednosti 1000 kron je zadel na srečko št. 86.108 kmečki fant Urbas Franc iz Srednjih Jarš pri Domžalah.

Tretji glavni dobiček v vrednosti 500 kron je zadela na srečko št. 82.975 Marija

za dekleta, ki se uče obenem ročna dela, je pa 72. Učencev na trgovskih šolah je okoli 1000, vsako leto jih dovrši šolo okoli 150. Na poljedelskih šolah je približno 500 fantov in 70 deklet. Vsako leto jih dovrši ta študij blizu 150.

Te številke nam govore dovolj jasno. Jez, ki ga je delala turška meja proti Bulgariji, v kateri se je zbirala narodova duševna sila, je sedaj odprt in mlade domače inteligentne moči se bodo usule sedaj po odrinski pokrajini in po Makedoniji in začele novo kulturno delo na prosvetnem in narodno-gospodarskem polju. Res, da je precej mladih upolnih moči padle na bojišču, a to se bo pri tolikem številu inteligentov malo poznalo.

Približno enake razmere bodo tudi na Srbskem. Smatral sem za potrebno to napisati, da bodo vedeli slovenski inteligentje, ki se na me obračajo z raznimi vprašanji in željami, pri čem da so, in kakšni izgledi se jim v teh deželah odpirajo. Drugače pa stoji stvar glede obrtnije, trgovine in poljedelstva.

Omenil sem že, da leži v novih pokrajinah mnogo zemlje prazne in neobdelane, sicer pa zelo rodovitne. Turki so večinoma zbežali in zapustili prostorna zemljišča in posestva, ki bodo v kratkem času na prodaj. Nevarnost, da bi prišla ta zemlja v roke spekulantom z zemljišči, ki bi jo za velike dobičke na drobno razkosali in prodali, je že odstranjena. Bulgarsko sobranje je sprejelo namreč zakonski načrt, po katerem je vsaka kupčija po teh krajih prepovedana, dokler se ne ustanovi in uredi bulgarska uprava. Poleg tega sta bulgarska narodna in poljedelska banka že pripravili kapital, s katerim bosta kupili velika posestva in obrtna podjetja in jih za majhen dobiček na drobno razprodale. Na ta način bo prišla zemlja v roke ljudstva, da mu ne bo treba več iskati zlatih gora in diamantnih polj po Ameriki.

Dozdaj je bilo v Ameriki na tisoče Bulgarov, ki so se deloma že vrnili, deloma se pa bodo še. Kljub temu bo še ostalo mnogo zemlje, ki čaka pridnih, delavnih slovanskih rok, da jo obdelajo in si na nji svoj obstanek osigurajo.

Tukaj bi bilo hvaležno polje za naseljevanje Slovencev in Hrvatov, ki imajo vsaj nekoliko kapitala. Nekaj kapitala za nakup potrebne zemlje in primerne orodja je pa treba na vsak način.

Ravno te dni sem dobil zanimivo pismo od strani odličnega hrvaškega poslanca, ki je strokovnjak v narodno-gospodarskih zadevah. Naj vam napišem par njegovih misli o prosvetni in narodno-gospodarski organizaciji v novem ozemlju.

»Nesumnjam, da će na Balkan poletiti mnogi individui, pak i takovi, koji će pod obrazinom Slavenstva i bratstva htjeti nešta usiçariti. Balkan će biti trkalište tudjinaca (tujcev), kao što je to još neka zemlja, kamo se doklatiš bankrotirani tudjinci, da iztiskuju i izjedaju domaći elemenat. Da se na Balkanu tomu predusretne, valjalo bi već sada stvoriti stroge zakone i vršiti najstrožiju kontrolu, da ne bude tudjinske naježde, kojoj će se kasnije morati još i »kaditi« iz diplomatskih razloga.

Balkanske su si države svijestne svoje snage i moći, za to neka računaju samo sa svojim narodom u miru, kao što su to i u ratu činile. Istom u pomanjkanju domaćih sila, neka u prvom redu posegnu za najbližom si braćom Hrvat i Slovenci, koji će se častno odužiti svojoj novoj domovini.

Tudi »Primorec« (Gorica, 29. novembra) je prinesel članek: »Na Balkan, ne v Ameriko«, v katerem svetuje našim ljudem, naj se izseljujejo rajši na Balkan, kakor pa v Ameriko. Pisatelj dotičnega članka je imel priliko govoriti s tajnikom »Sofijske trgovske komore«, dr. Ivanom Zlatarovim, ki se je izrazil o Jugoslovanih in Čehih, da so »iskreni, rodoljubni in delavni.«

Tudi ni nobenega dvoma, da bodo slovenske obrtnike, trgovce, posebno pa kmete podpirale bulgarske banke s svojim kreditom, jim prodajale zemljišča pod ugodnimi pogoji in dajale posojila na hipoteke.

Tudi nedavni nasvet, da naj bi kaka slovenska banka osnovala v Bulgariji svojo podružnico v podporo slovenskim naseljencem, je uvaževanja vreden.

Do sedaj obstoje razen domačih kreditnih zavodov samo še nemški iz »rajha«, namreč »Kreditbank«, avstrijska »Balkanska banka« (podružnica »Wiener-Bank-Vereina«), francoska »Generalna Banka« in ruska banka.

Malo pred vojsko se je imela odpreti še neka češka banka, ki je prevzela stavbo in promet sladkorne tovarne v Gornji Orehovici (blizu Trnovega). Vojska je seveda to namero zadržala.

Na koncu naj navedem še izvajanja časopisa »Bolgarija«, glasila slova-

nofske stranke na čelu z dr. Dancom. List izvaja v številki 9. decembra sledeče:

»Ne bo še minolo niti deset let, ko bo občutila Evropa — kulturna, obrtna in trgovska — žilo novega intenzivnega življenja v novoosvojenih pokrajinah, v radost osvobojenih in civilizovanega sveta. To bo nova stopnja na potu duhovne in gmotne kulture. Trgovski odnosi evropskih industrialnih držav z bližnjim vzhodom, bodo stokratno ojačeni, kakor se je moglo opaziti tudi pri Bulgariji po njenem osvobojenju.«

»Svobodna v političnem oziru in dobro urejena Makedonija s premožnim prebivalstvom, s povečanimi duhovnimi in gmotnimi potrebami, z znatno povečano konsumno sposobnostjo, — to vse bo pridobitek ne samo za nas, nego tudi v korist celega kulturnega in industrialnega sveta.«

Z ozirom na letošnje pridobitve in velike koristi ne samo Bulgarov in celega slovanstva, nego tudi vse Evrope, je bila vojna proti turškemu divjaštvu v istini sveta in pravična.

Slovinci, branite svojo posest!

Ta klic se mi zdi posebno važen danes, ko gineva vedno bolj in bolj ljubezen do rodne grude, ko drvi nepremišljena mladina trumoma v mesta in ko nam med tem ugrablja tujec kos za kosom naše zemlje. Ta klic bi se naj ponavljal dan na dan v našem časopisju, razpravljalo bi se naj o njem v naših društvih, predvsem v krajih, kjer razsaja posebno ta nalezljiva bolezen, ta strast po tujini, da se končno omeji nesrečno izseljevanje. Da, Slovenci, hranite slovensko zemljo! Zavedajte se velikega narodnostnega pomena posesti! Zemlja je že od nekdaj predmet bojev. Odkar je postala predmet zasebne lastnine, datira stremljenje posameznika, pridobiti si posest kot eksistenčno podlago. Vsi boji, vse vojske, ki jih našteva zgodovina, so nastale radi tega hrepenenja po zemlji, radi hrepenenja po nepremični posesti.

In to se godi še danes.

Narodnostni boj, ki je bil v prvi polovici preteklega stoletja samo jezikovni, idejni, se je spremenil v gospodarski boj, v boj za materialno eksistenco milijon poedincev, v boj za glavno narodnostno posest, za zemljo.

Kdor nima zemlje, nima domovine. Narodi, ki so si ohranili zemljo v lastnih rokah, so preživeli stoletja, izginili pa so tisti, ki si niso znali ohraniti svoje zemlje. To nas uči zgodovina.

Pri nas še ne cenimo dovolj pomena zemlje v narodnostnem boju. Pogosto zremo na premembo posesti kakor na privatno zadevo kupca in prodajalca.

Toda to ni pravo stališče! Zemlja nam ne sme biti samo zasebna lastnina, ne, mora biti obenem last naroda. Kajti zemlja je podlaga domoljubja. Narod, ki nima lastne zemlje, nima ljubezen do grude, ki živi od nje.

Zemlja je porok eksistence naroda. Zemlja, združena z drugim narodno-gospodarskim činiteljem, z delom, je predpogoj bogastva naroda. Iz nepremične raste premična imovina. Brez nepremične ni možna premična.

Zemlja je porok skupnosti naroda. Ona veže k sebi posameznike, navezuje jih na rodno grudo, združuje posameznike v naselbine.

Brez zemlje, brez te vezi, bi bili raztreseni med tujimi narodi kakor danes židje, ki nimajo skupne narodne zemlje.

Narodi, ki nimajo lastne zemlje, nimajo lastne kulture. Žive od kulture onih narodov, med katerimi so raztreseni, žive od milosti tujcev.

Zato pa hranimo slovensko zemljo! Ona je opora naše narodne eksistence, ona je porok, da se vzdržimo tudi v bodoče, ona je naše vse. Na njej je vzrastla naša preteklost, na njej počiva naša sedanjost in na njej nam vzraste, dal Bog, lepša bodočnost.

Podružnicam „Slovenske Straže“.

Določite člana, ki naj prevzameta agitacijo, da se tudi v sosednji župniji ustanovi podružnica »Slovenske Straže«, ako je še ni.

Preglejte povsod imenik članov, pridobite povsod novih članov, poberite udnino in jo pošljite takoj vodstvu v Ljubljano. Glejte, da vsaka podružnica po številu udov napreduje in nobena ne nazaduje. Povsod pokažite življenje!

Ustanovite pomožni odbor za agitacijo za društveno blago! Tudi vsa naša mladeniška organizacija naj pomaga pri tem.

Če o tem ena seja ne zadošča, imejte več sej. Naši narodni nasprotniki se gibljejo, na delo tudi mi. Pri vsaki seji poročajte o uspehu te agitacije.

Preskrbite tudi naročila za naše nabiralnike, kolke, računske listke. Stopite okoli onih, od katerih se je nadejati, da jih bodo naročili in skupna naročila pošljite pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Vsak odbornik, vsaka odbornica naj opozarja drug drugega, da se delo res živahno prične, da ne zaostane, ampak da se živahno nadaljuje v ponos župnije, v ponos občine. Povsod Vam bodi prva čast kolikor največ storiti za zatirane obmejne brate in sestre!

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

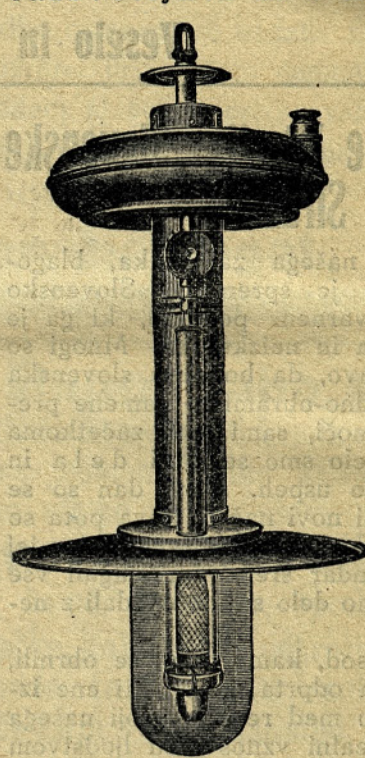
Za narod.

+ Naseljevanje v novoosvojenih krajih na jugu. Od mnogih krajev se je izražala želja, naj bi se tok izseljevanja našega ljudstva obrnil, če se ga že zajezi ne dá, v novoosvojene kraje na jugu. Tudi »Slovenski Straz« je došlo v tem oziru več pisem, mnogi Slovenci so kar na vrat in nos odpotovali na jug. Da se izve, kak je resničen položaj tam doli, smo se obrnili do velečenjenega našega rojaka vseučiliškega profesorja g. A. B e z e n š k a, ki nam je poslal zelo informativen članek, katerega priobčujemo v današnji številki »Narodnoobrambne Vestnike«. Upamo, da bomo s tem marsikakemu, ki si je želel pojasnil, zelo ustregli.

Kako je s podružnicami »Slovenske Straže« na štajarskem? Slomškovo leto se bliža koncu. Z navdušenjem, ki se je kazalo na Slomškovih slavnostih, vstvarjamo v novem letu nekaj stalnega, trajnega. In trajno ognjišče narodne navdušenosti je povsod podružnica »Slovenske Straže«. Pred nami leži pregled štajarskih podružnic »Slovenske Straže«. Iz njega vidimo, da je v narodnoobrambno oziru vse premalo storjeno. Dekanije Laško, Marenberg, Vuzenica in Zavreč nimajo niti ene podružnice. V nekaterih krajih je premalo podružnic, n. pr. med Muro in Dravo je samo dve te podružnice, dosti premalo v Savinjski dolini, v

slovenjegraškem okraju itd. Lahko se podružnice »Slovenske Straže« na Sp. štajarskem ustanovijo v 116 župnijah. Naš ideal bodi: vsaka župnija imej svojo podružnico, po dve mali župniji se lahko združita, po več ne kaže. Torej ne dekanijske ali okrajne podružnice, temveč župnijske! Domoljubni somišljeniki po posameznih župnijah, pripravite vse za ustanovitev podružnic »Slovenske Straže«! V vsakem kraju se najde nekaj mož, fantov, žena in deklet, ki bi na leto žrtvovali 50 vin. ali pa 1 krono. — Po Slomškovi proslavi gradimo nove trdnjave »Slovenski Straz«!

Zelo važno za naša društva, cerkve, župne in županske urade ter za naše gostilničarje. — Višek moderne razsvetljave so v največjem času

petrolejne plinove svetilke „Perpetua“ (Bocht), ki nadkrijujejo bodisi glede cene, razsvetljave, kor tudi glede svetilne jakosti acetilensko, električno in plinovo razsvetljavo. Najmanjša „Perpetua“ svetilka št. 11 gori za 150 sveč — najboljša električna žarnica približno za 45 sveč — a po-

gori v 10 urah samo 1 liter navadnega petroleja. „Perpetua“ svetilke so silno preproste; zanje ni treba nikakoršne napeljave kakor za acetilensko, električno ali plinovo razsvetljavo, temveč se jih lahko obesi kamorkoli, zato so izredno pripravne za razsvetljavo gostilniških prostorov, telovadnic čitalnic in sploh vsakršnih javnih prostorov in ker goré te svetilke brez stena, se nikdar ne kade, ne povzročajo saj in so tako preproste, da jih lahko opravlja vsakdo. Snaženje, kakor pri bliskovnih petrolejkah, je nepotrebno in ker ostane rezervoar za petrolej vedno hladen, je vsaka nevarnost eksplozije popolnoma izključena. Svetloba „Perpetua“ svetilk je popolnoma bela kakor dnevna svetloba in gori mirno brez vtripljajev. Priporočamo te svetilke našim društvom, cerkvam, čč. župnim in županskim uradom, gostilničarjem in restavratorem zlasti podeželi, kjer se ubijajo z bliskovnimi (Blitzlampen) in drugimi petrolejkami, ki povzročajo saje, slabo in dolgočasno razsvetlujejo lokale, vrhu tega pa še porabijo izredno veliko petroleja kar najtopleje. — Št. 11 (150 sveč) K 76.—, št. 12 (300 sveč) K 110.—, št. 14 (800 sveč) za zunanjo razsvetljavo K 180.—, št. 15 (1200 sveč) za zunanjo razsvetljavo K 220.—. — Razpošilja se po povzetju. — Naročila naj se pošiljajo na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Spričevalo. Vsled poglobljenja Ljubljani izgubil sem za sedaj vodno gonilno silo za svojo tovarno pletenin in tkanin v Vodmatu, obenem pa tudi lastno električno razsvetljavo. Tvorniški obrat mi sedaj opravlja plinova sesalna naprava, med časom tvorniškega obrata pa tudi električno razsvetljavo. Ker pa se ne izplača po tvorniškem obratu samo za razsvetljavo mojih poslopij kuriti parnega stroja, poskusil sem najprej v svoji tovarniški pisarni „Perpetua“ petrolejsko plinovo svetilko št. 11. Razsvetljava in preprostost te svetilke me je naravnost presenetila in Vam svojo zadovoljnost izražam s tem, da naročam za sedaj še eno tako svetilko, proseč, da mi jo kar najprej preskrbite. — Dragotin Hribar, tovarna pletenin in tkanin.

Vedno manj se rabi narodnih kolkov in s tem je znatno zmanjšan vir dohodkov »Slovenske Straže«. Vsem našim pisarnam in vsem domoljubnim posameznikom zujno priporočamo, da naroče pri pisarni »Slovenske Straže« in rabiyo naslednje narodne kolke:

1. Marijin kolek (Brezje).
2. Slomškov kolek.
3. Kolek: Slovenska zemlja Sloven-cem.
4. Kolek: Slovensko dekle.
5. Kolek: Zemljevid Slovenije.
6. Kolek: Stražar.
7. Kolek: Narodna noša.

Posamezen kolek 2 vinarja. Razprodajalci dobe 20 odstotkov popusta.

Kje dobite najboljši in najcenejši

papir?

Poizkusite!

Vsi uradi in vsi posamezniki naj rabiyo papir, ki ga ima v najrazličnejših vrstah v zalogi „Slovenska Straža“. Ta papir je najcenejši in najboljši ter se ga pod takimi pogoji, pod kakršnimi ga prodaja „Slovenska Straža“ nikjer drugod ne dobi. Pišite po vzorce na pisarno „Slovenske Straže“. Tudi trgovci dobe v prodajo papir ceneje kot ga jim morejo dati agentje ali druge tovarne.

Skraini čas je, da vsi zaupniki pogledajo v svojih občinah, kjer se še ne rabijo naših vžigalic, kateri gg. trgovci še ne prodajajo vžigalic v korist obmejnim Slovincem. Zahtevajte odločno povsodi, naj jih naročajo pri tvrdki C. Menardi v Ljubljani. Ne verujte izgovorom, da so pošle. Odločno zahtevajte!

Pozor! Vsakdo naj pri nakupovanju blaga za obleke, ako hoče imeti dobro in trpežno blago, zahteva v vsaki trgovini blago z napisom »Zvezdna tkanina« in z znamko »Zlate repate zvezde«. To blago je najtrpežnejše za moške in ženske obleke, kakor tudi za perilo, in se prodaja v korist obmejnim Slovincem. Trgovci, ako se hočete prikupiti svojim odjemalcem, naročajo to izborno blago pri podjetju Zvezdnih tkanin Hermes v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 5, nasproti glavne pošte.

Zavarujte se za življenje in za slučaj smrti po »Slovenski Straži«! Opetovano opozarjamo naše somišljenike, naj se pred vsakim zavarovanjem za življenje in za slučaj smrti pismeno obračajo za posredovanje na pisarno »Slovenske Straže« v Ljubljani. Tako pridobite »Slovenski Straži« ono, kar bi dobil kak siten agent, sami pa ste sigurni, da boste pošteno postreženi. Poudarjamo, da se je treba pred zavarovanjem naravnost pismeno obrniti na »Slovensko Stražo« v Ljubljani. Vsa drugačna posredovanja za »Slovensko Stražo« nimajo veljave.

Slovenske gospodinje opozarjamo na inserat drožarne Josipa Košmerla. Košmerlove drože so izborne! Zahtevajte jih pri vseh trgovcih!

Hitro in lepo se snažijo obuvala, ako rabite čistilo za čevlje »Sava«, katero prodaja v korist obmejnim Slovincem A. Kregar, Ljubljana. To čistilo je popolnoma neškodljivo in omehča tudi najtrše usnje.

Boj Slovencev na narodnostni meji potrebuje naše najzdatnejše podpore. Delo »Slovenske Straže«, ki obmejne Slovence v tem boju tako krepko podpira, zasluži torej naše največje pomoči. Pomaga lahko vsak, če ne drugače, pa vsaj s tem, da kupuje blago, ki je na prodaj v korist obmejnim Slovincem. Tu omenjamo predvsem Kolinsko kavino primes v korist obmejnim Slovincem. Ta kavina primes je izvrstne kakovosti, da, naravnost nedosežna, in se je zato v vsakem gospodinjstvu priljubila. Nobene naše gospodinje ne sme biti, ki bi ne kupovala Kolinske kavine primesi v korist obmejnim Slovincem. **Prava cikorija v korist »Slovenske Straže« je pa samo ona, ki ima pečatnik »Slovenske Straže« in ovitek z napisom »V korist obmejnim Slovincem«.** Odločno zahtevajte v vsaki trgovini, da vam dajo tako opremljeno škatljico cikorije! Ako vam nočejo postreči s takimi škatljicami, pišite »Slovenski Straži«!

Vsak dan se shajajo družbe v gostilnah. Koliko bi te lahko storile za »Slovensko Stražo«, pa bi se jim v žepu prav nič ne poznalo! En krajcar pri plačevanju »cehe« ne igra nobene vloge, »Slovenski Straži« bi se pa zelo pomnožil vir dohodkov, ako bi vsakdo zahteval računski listek v korist obmejnim Slovincem. Posnemajte v tem oziru nasprotnike! Računski listki se naročajo v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Kdor potuje v Celovec, naj se ustavi v hotelu Trabesinger. Opozarjamo na tozadevni inserat v današnjem »Narodnoobrambnem Vestniku«. Postrežba in kuhinja je dobra in vzorna!

Posestvo na prodaj v lepem kraju na Štajarskem, in sicer: hiša, v kateri se že dolgo let nahaja gostilna in trgovina. Cena s posestvom vred 18 do 20 tisoč kron. Hiša je poleg cerkve in bi mož krščanskega prepričanja, ki bi tamkaj vodil gostilno in trgovino, lahko zelo dobro izhajal. Prebivalstvo je premožno. Ponudbe na »Slovensko Stražo« v Ljubljani.

V bližini Maribora je naprodaj veleposestvo, ki meri 70 oraloval najlepše zemlje. Velik sadonosnik, mlado žlahtno drevje, rodovitni travniki, vinograd, njive in velik sečen gozd. Mlekarnstvo bi vrglo na leto tisočake. Vprašanja na »Slovensko Stražo« v Ljubljani.

Mlad fant bi se rad izučil kake obrti pri dobrem krščanskem mojstru. Ker je ubog, želi popolne oskrbe. Pojasnila daje »Slovenska Straža« v Ljubljani.

„Slov. Straža“ potrebuje pomoči!

Vse naše pisarne lepo prosimo, naj naročajo papir, ki ga ima v zalogi »Slovenska Straža«!

Najcenejša in najboljša postrežbal Pišite na »Slovensko Stražo« po cenik!

Nujno narodnoobrambno delo pred novim letom.

V zadnjem času je naš edini slovenski katoliški dnevnik »Slovenec« pokazal, da je o vseh svetovnih dogodkih prinašal več in bolj natanko, kakor veliki dunajski dnevniki, ki veljajo po 56 K in še več na leto. »Slovenec« pa velja na leto samo 26 K ali za četrta leta 6 K 50 h. **Z novim letom pomagajmo vsi k večjemu napreduku »Slovenca«!**

Če vsak prijatelj našega dnevnika dobi »Slovenca« nekaj novih naročnikov, je velikanski napredek našega edinega katoliškega dnevnika gotova stvar!

Vsaka vas naj bi imela po več »Slovencev! Koliko agitacijskega dela v raznih ozirih bo pozneje prihranjeno, ako v dneh okoli novega leta preskrbite, da bo v vsaki vasi po več izvodov »Slovenca«. V ta namen sestavite krožke po več oseb skupaj, ki naj četrtletno skupaj plačujejo »Slovenca«. Eden v krožku naj preskrbi za pobiranje denarja. Tako se praktično izvrši, da kjer eden ne zmore, se jih več skupaj naroči na »Slovenca«.

Tudi v vse naše gostilne »Slovenca«!

V vsakem kraju naj si prijatelji »Slovenca« agitačno delo za »Slovenca« razdele.

V naši moči je sedaj, da iz »Slovenca« ustvarimo prvi dnevnik na slovenskem jugu!

S tem da izvršite povsod delo za »Slovenca«, storite veliko narodnoobrambno delo, ker razširjen »Slovenec« bo najboljši narodnoobrambno orožje slovenskemu ljudstvu!

Agitirajte povsod za nove naročnike »Slovenca«!

K temu velepotrebnemu delu vse cenjene somišljenike nujno vabita

uredništvo in upravitelj »Slovenca«

Uvažujte! Ponovno prosimo vse podružnice »Slovenske Straže« in vse somišljenike, naj skrbje v svojih krajih, da se povsod razširijo naše vžigalice v korist obmejnim Slovincem. Rabite povsod naše vžigalice. Opominjajte znance na rabo naših vžigalic, odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri tvrdki Menardi v Ljubljani. Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

Darovi »Slovenski Straži«.

Novi dve kronski novci so darovali:

G. V. Matjašič, Trst, Via St. Martin, 2 K. — G. Marija Stegner, Trnovo, Notranjsko, 2 K.

Slomškov dar po 20 K:

117. Anton Lovšin, Radeče pri Zid. mostu, 20 K. — 118. Duhovniki kamniške dekanije, zbrani na konferenci v Domžalah, 30 K 40 vin. — 119. 120. 121. Pevsko društvo v Šmartnem na Paki od Slomškove slavnosti 69 K 40 vin. — 122. 123. 124. 125. 126. Po podružnici Zalec, na zlati maši č. g. Josipa Kunej na Zg. Ponikvi, 100 K. — 127. Nabral zavodni rajnkovski župan, g. Jan. Roškar, na veselji Janeza in Marije Neuwirth roj. Gobec v Sv. Križu tli Slatine dne 21. okt. 1912, 23 K 68 vin. — 128. Tončka Ortl v Braslovčah, v spomin po umrlem bratu Jakobu Ortl, 20 K. — 129. Jos. Vintar, župnik, Šmihel nad Pliberkom, 20 K. — 130. 131. Vinko Majdič v Kranju, mesto venca na grob umrlemu Val. Krisperju, 40 K.

Darovali so kot Slomškov dar:

Po č. g. Petru Jurak, kaplanu, Ljubno pri Celju, darovala vesela družba 5 K. — Č. g. Val. Oblak, župnik v Kropi, 4 K 30 vin. — G. Fran. Setačar, Gorica, 10 K. — Č. g. P. Šveglj, župnik, Movraž, 2 K. — Nabrano po g. Antonu Fanelu, organistu v Vurbergu, na gostiji g. Frana Krajsl, 3 K. — Po g. Franu Grossman v Gladbecku, nabrano na Slomškovi slavnosti 29. sept. 1912, 7 K. — Č. g. dr. Stanko Banič, Donji Dolac, 2 K. — Nabrano ob priliki poročnega dne g. Antona Jerman, dež. učitelja, uradnika v Zireh, 10 K. — Č. g. G. Vilman, župnik v Ljubnem, 4 K. — Po g. M. Brenciču, drž. poslancu, darovala g. Janez Grahar, župan v Hajdinu, 10 K. in č. g. Peter Žirovnik, kaplan pri Sv. Vidu niže Ptuj, pri kozarcu dobrega vina, 5 K. — G. Ivanka Žagar, hči gostilničarja v št. Janžu na Vinski gori, 2 K 20 vin. — G. Simon Tomažič, Ljubljana, 2 K. — Otilij Medvešček, kurat v Trenti, p. Soča,

10 K. — Neimenovan v Ljubljani, 1 K 10 vin. — Neimenovan, Kanomlje, 80 vin. — Darovala dekleta na Slomškovi slavnosti dne 13. okt. 1912 v Dobrni pri Celju 6 K. — Ob priliki srebrne poroke so sklenili Hafner iz Kropi: »Oče Luka, Micka mati in z njima vsi veseli svati, mali dar »Slovenski Straži« datil« — 12 K 25 vin. — Po č. g. Jos. Dobrovc, kanoniku v Velikovecu, nabrano povodom godovanja č. g. dekana I. Čemerja, 11 K. — Nabrala Ant. Mlakar in Ant. Zele pri veselici Kat. izobraž. društva v št. Petru na Krasu dne 27. okt. 1912, 10 K 11 vin. — Darovali pogorelci iz Tomačevega, 9 K. — Al. Mišič, Breg pri Borovnici, 2 K. — Nabral g. Fr. Natek, c. kr. pošt. oficijal v Tiharjih, na Martinovem večeru v gostilni Pišek, 15 K. — Nabral č. g. Fr. Sinko, kaplan v Šmarjah pri Jelšah, na gostiji Maksa Jelc, 10 K. — Nabrano na veselici v gostilni g. Ig. Mrcina v Dev. Mar. v Polju, v družbi g. poduradnika Janežiča, 4 K 40 vin. — I. Struželj, nadučitelj v Ljubljani, 20 vin. — Po č. g. M. Kranjc, kaplanu v Središču, nabrano na gostiji Kranjc-Zadravec, 10 K 10 vin. — M. Korošec, Socerb, 80 vin. — Ant. Rabuza, c. kr. profesor, Celje, 1 K 25 vin. — Avg. Vraz, Cerovec, 18 K 22 vin. — Al. Jenko, Klanec pri Komendi, 8 K. — Mart. Krejči, župnik v Borlah, 2 K. — Štef. pl. Posarelli, vikar v Gradišcu, 1 K. — Francišek Nastran, kaplan v Borovnici, 5 K. — Župni urad Fara pri Kostelu 2 K. — Ivan Strajn, Dolina pri Trstu, 1 K 50 vin. — Ivan Novak, paznik juž. železnice v Rakeku, 2 K. — Nabrano na sedmini rajnega Frana Kozmelj, posestnika iz Prekopi pri Vranskem, 8 K. — Karol Gašpar, št. Ilj pod Turjakom, 2 K.

Društva za Slovensko Stražo:

Kat. slov. izobraž. društvo Sv. Miklavž, Laško, 5 K. — Dekliška Marijina družba, Miren pri Gorici, 16 K (članarina). — Slov. kat. delavsko društvo v Prevaljah, 10 K (članarina). — Bralno društvo v Podgorju 2 K 27 vin. — Slov. kršč. del. društvo Črna pri Prevaljah, 10 K.

Dar posojilnice:

Posojilnica v št. Jakobu v Rožu 50 K.

Dar županstev:

Županstvo Boh. Bistrica, 20 K. — Županstvo v Sodražici 10 K.

Prispevki podružnic:

Po podružnici v Konjicah, daroval neimenovan, 1 K. — Podružnica Selca nad Škofjo Loko, 10 K 06 vin. — Podružnica za Saleško dolino, 20 K. — Podružnica v Gorici 40 K. — Ženska podružnica Trnovo, Notranjsko, 23 K 60 vin. — Podružnica v Celovcu 61 K 20 vin. — Podružnica št. Ilj v Slov. goricah 10 K. — Podružnica v Dješkah, Kor., 5 K. — Podružnica Miren pri Gorici, 56 K. — Podružnica Velikovec, od Slomškove slavnosti, 32 K 80 vin. — Moška podružnica Loški potok, 6 K. — Podružnica Planina pri Vipavi, 20 K. — Podružnica Homec, 15 K. — Podružnica Sv. Peter v Savinjski dolini, 10 K. — Podružnica v Ljutomeru, 5 K. — Podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici 16 K 90 vin. — Podružnica Sv. Lovrenc na Dravskem polju, 109 K 30 vin. — Podružnica Sv. Križ pri Mariboru 159 K 84 vin. — Podružnica v Kranju 17 K 12 vin. — Podružnica Dobrna pri Celju, 23 K 50 vin. — Podružnica št. Vid na Planini, 50 K. — Podružnica v Vavčini, 14 K. — Podružnica v Mengšu, 52 K. — Podružnica v Mariboru, 225 K 44 vin. — Podružnica št. Ilj, 6 K. — Podružnica v Prevaljah, 17 K. — Podružnica Jezersko, 22 K. — Podružnica Rajhenburg, 12 K. — Podružnica Zalec, 95 K. — Podružnica Sv. Lenart v Slov. goricah, 100 K. — Podružnica Slivnica pri Celju, 30 K. — Podružnica Sv. Lovrenc nad Mariborom, 20 K. — Podružnica v Radovljici, 88 K. — Podružnica v Cerknem, Goriško, 17 K 40 vin. — Podružnica Sv. Jurij ob juž. železnici, 7 K 70 vin. — Podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici, prebitek od Slomškove slavnosti 6. okt. 1912, 50 K. — Po podružnici v Konjicah, daroval č. g. Fr. Hrastelj, 1 K 20 vin. — Podružnica za Sp. Mislinjsko dolino, 45 K. — Podružnica v Dramljah, 2 K. — Podružnica št. Ilj v Slov. goricah, od Slomškove slavnosti, 50 K. — Podružnica Marija na Zili, 23 K 30 vin. — Podružnica v Brežicah, 17 K 61 vin. — Podružnica v Višnji gori, 21 K. — Po podružnici Sv. Križ pri Mariboru, nabral g. Iv. Hlebič na gostiji Janeza in Mimice Potočnik v Kamenici, 15 K. — Podružnica v Gorjah pri Bledu, 38 K 70 vin. — Po podružnici Sv. Jurij ob Taboru, nabrano na gostiji Cestnik-Lukman, 10 K 50 vin. — Podružnica v Kranju, 89 K 40 vin. — Podružnica v Mariboru, 90 K. — Ženska podružnica v Šmarjah pri Jelšah, 16 K. — Podružnica Batuje-Selo, 14 K 90 vin. — Podružnica Sevnica ob Savi 56 K 40 vin. — Podružnica na Blokah, 48 K.

Iz nabiralnikov:

Po podružnici Sv. Lovrenc na Drav. polju, iz nabiralnika v gostilni g. I. Finžgar, 10 K. — Po podružnici v Kranju, iz nabiralnikov: »pri Zorc«, 9 K 68 vin.; »pri zlati ribi«, 8 K 13 vin.; »pri Ručigaju«, 6 K 05 vin.; »pri Jeleni«, 1 K 22 vin. — Po podružnici v Podbrezjah, iz nabiralnikov, 6 K 78 vin. — Po podružnici Žiri, iz nabiralnikov, 6 K. — Po podružnici v Brežicah, iz nabiralnika, 2 K 37 vin. — Iz nabiralnika v gostilni g. Frana Margon, Trnje, 5 K. — Iz nabiralnika g. M. Finžgarja, gostilničarja, Brezje, 1 K 80 vin. — Po g. Janku Novak, Brezje, iz nabiralnika, 3 K. — Iz nabiralnika v gostilni g. Val. Picej, Sv. Primož, 1 K. — Po podružnici Kamnik, iz nabiralnikov v gostilni g. L. Berganta in »pri Kristofu«, 8 K 30 vin. — Po g. And. Oset, podjetniku Tolstovrške slatine, Guštani, iz nabiralnika, 6 K 08 vin. — Po Kat. izobraž. društvu Loka pri Zid. mostu, iz nabiralnika, 3 K 07 vin. — Po Kat. izobraž. društvu Sv. Lenart nad Škofjo Loko, iz nabiralnika v gostilni g. I. Kokalj, 5 K. — Iz nabiralnika v gostilni g. F. Fojkar v Sp. Ljuši, 2 K 10 vin. — Po podružnici v Borovnici, iz nabiralnikov, 29 K 50 vin. — Po g. Mihaelu Gobec, Metinje, iz nabiralnika, 5 K 73 vin. — Iz nabiralnika v gostilni »pri Ruechus« in »na Skali«, 4 K. — Iz nabiralnika v gostilni g. Brinška v Braslovčah, 11 K 20 vin. — Po podružnici v Črnomlju, iz nabiralnika, 11 K 50 vin. — Po moški podružnici na Vrhniki, iz nabiralnika, 1 K 12 vin. — Po č. g. Miroslavu Rodiču, kuratu, Sv. Ivan, p. Prestranek, iz nabiralnika, 2 K. — Po podružnici v Biljani, iz nabiralnika, 3 K 61 vin. — Po podružnici v Vogrčah, iz nabiralnikov, 8 K. — Po podružnici Sv. Lenart v Slov. goricah, iz nabiralnikov, 50 K 06 vin. — Po podružnici v Cerknem, Goriško, iz nabiralnikov, 8 K 17 vin. — Podružnica v Podragi, iz nabiralnika, 3 K 14 vin. — Po č. g. Al. Leben, kaplanu, Sv. Marjeta pri Moškanjcih, iz nabiralnika,

1 K 65 vin. — Podružnica Sv. Tomaž pri Ormožu, iz nabiralnika, 3 K 44 vin. — Podružnica Goren. Logatec, iz nabiralnika, 3 K 02 vin. — Podružnica Dobravas, Kor., iz nabiralnika, 3 K 90 vin. — Slo. katol. izobraž. društvo »Zarja« v Kazazah, iz nabiralnika, 2 K 84 vin. — Po č. g. Antonu Stritof, vizorju v Gorjah pri Bledu, iz nabiralnika, 5 10 vin. — Podružnica Idrija, iz nabiralnika, 3 75 vin. — Kmet. društvo Sv. Peter pri Gorici, nabiralnika, 1 K. — Iz nabiralnika podružnice Š. Vid pri Vipavi, 3 K 56 vin. — Iz nabiralnika v gostilni g. Frana Rebolj, Krka, 6 K. — Iz nabiralnik pri I. Pirjevcu v Batujah, 4 K. — Iz nabiralnika p. »Neuwirth« v Kostanjah, 11 K. — Podružnica Š. Ferjan pri Gorici, iz nabiralnika v Dvoru, 6 14 vin. — Iz nabiralnika podružnice v Brežici, 1 K 05 vin. — Iz nabiralnikov v Smledniku, 8 K. — Po č. g. Iv. Kogovšek, kaplanu v Boh. Srednji vasi, iz nabiralnika, 8 K 20 vin. — Po g. Franu Svetušek, Sladka gora, iz nabiralnika, 2 K 50 vin. — dr. Roku Jesenko v Celovcu, iz nabiralnika v hotelu »Trabesinger«, 3 K 10 vin.

Sklad Mohorjanov:

1. Mohorjani v Donavici, po g. Ivanu Glavščaku, 3 K. — 2. Mohorjani v Šmartnem na Paki, p. č. g. Josipu Kolarič, župniku, 8 K 20 vin. — 3. Mohorjani v št. Rupertu pri Velikovecu, po č. g. Fran. Treiber, župniku, 10 K; — 4. v Ukvah, Kor., p. župnijskem uradu, 4 K; 5. v Črnečah, Kor., po župnijskem uradu, 3 K; 6. na Brdu pri Šmohoru, po g. Antonu Šturm, župniku, 2 K; 7. v št. Vidu na Valdekom, po župnijskem uradu, 2 K; 8. v Žičah, p. Sv. Duh, po knez-škof. župnem uradu, 4 K; 9. št. Ilju pri Velenju, po č. g. Antonu Kolar, župniku 10 K; 10. v Borovljah, po č. g. Ivanu Starc, kaplan 5 K 80 vin.; 11. v št. Jurju v Slov. goricah, po č. g. Ant. Šijanec, župniku, 3 K 50 vin.; 12. v Vojsici, Kostanjevec, po č. g. Karolu Cigon, vikariju, 2 13. v Polzeli, po č. g. Josipu Attender, 11 K; 14. Žabnici pri Škofji Loki, po podružnici Slov. Straž 8 K 40 vin.; 15. v Podbrezjah, po žup. uradu, 12 16. v št. Vidu v Kazazah, po župnem uradu, 8 16 vin.; 17. v Belevodah, po žup. uradu, 4 K; 18. Mavčičah, po č. g. dr. Jos. Marinkotu, žup. upravl. 16 K; 19. v Dolici, po žup. uradu, 5 K; 20. Nikol. Križaj, župnik, Ovsise, 2 K 70 vin., in And. Dežma v Ovsiahi, 50 vin.; 21. Mohorjani v Šmarjeti pri Velikovecu, 10 K; 22. v Breznu nad Mariborom, p. č. g. M. Volčiču, župniku, 6 K; 23. v Konjicah, p. č. g. Jerneju Podpečan, kaplanu, 7 K 10 vin.; 24. Sv. Sv. Kungoti, po žup. uradu, 1 K 60 vin.; 25. Stari Loki pri Šk. Loki, 22 K; 26. v Motniku, 8 27. v Trziču, po č. g. Josipu Potokar, župniku, 6 28. v Poljčanah, po žup. uradu, 30 K; 29. v Kopri niki, Štaj., 6 K; 30. v Zibiki, po č. g. Iv. Kranjc, žup niku, 5 K; 31. v Lepvi, Gor., po žup. uradu, 1 32. v Vodicah, 10 K; 33. v Križah pri Trziču, p. podružnici Slov. Straže, 16 K; 34. na Ježici, po g. Simonu Zupan, župniku, 10 K; 35. v Črnem vrh nad Idrijo, 14 K; 36. v Leskovcu, po č. g. O. Škar lecu, župniku, 21 K; 37. v Komendi, po žup. urad 22 K; 38. v Novi Oselici, po žup. uradu, 10 K; 39. v Rebrci, p. Miklavčevu, po žup. uradu, 3 K; 40. Veliki Nedelji, po č. g. Jakobu Menhart, župnik 16 K; 41. v Spitaliču, p. Konjice, po žup. uradu, 2 20 vin.; 42. pri Sv. Barbari v Hlažah, po župnem uradu, 2 K; 43. v Apačah, po žup. uradu, 5 K; 44. Šmarjeti v Rožu, po žup. uradu, 9 K; 45. v Sor po č. g. J. Karlinu, župniku, 12 K; 46. v Kebe. p. Oplotnici, 2 K; 47. v Loki pri Zid. mostu, 2 60 vin.; 48. v Zavadnjah, po č. g. J. Rozmanu, žu niku, 6 K; 49. v Vel. Zabljah, po žup. uradu, 10 50. v Radomljah, po č. g. Ant. Lovšinu, župnik 10 K; 51. v Planini, Štaj., po č. g. Franu Gartne župniku, 4 K 50 vin.; 52. v Sv. Križu nad Jesen cami, po žup. uradu, 8 K; 53. v Lučah, po č. gos. Franu Lekše, župniku, 25 K 50 vin.; 54. v Hodiša, po žup. uradu, 3 K; 55. v št. Lambertu, po župnem uradu, 4 K; 56. v št. Petru na Krasu, 21 K; 57. Doleh pri Litiji, po č. g. V. Filler, župniku, 2 58. v Grahovem, po č. g. Al. Wester, župniku, 17 19 vin.; 59. v Sodražici, po žup. uradu, 7 K; 60. Gor. Sv. Kungoti, Štaj., po žup. uradu, 1 K; 61. Vavti vasi, po č. g. J. Zakrajšek, župniku, 5 20 vin.; 62. v Lučinah, po č. g. Franu Rajčevič, žu niku, 2 K; 63. v Bevkah, po č. g. Al. Poljšak, 3 60 vin.; 64. v Kropi, po č. g. Val. Oblak, župnik 9 K; 65. na Turjaku, po č. g. Franu Pavšič, župnik 4 K; 66. v Šmihelu nad Pliberkom, 15 K; 67. v Če ničah, Gor., po č. g. J. Nep. Murovcu, župnik 4 K; 68. na Golem, p. Ig. po č. g. J. Kunauer, žu niku, 2 K; 69. na Homcu, po žup. uradu, 4 K; 70. v Brezovici, po č. g. Fr. Hoenigman, župniku, 6 71. v Čemšeniku, po žup. uradu, 10 K; 72. v Gor čah pri Kranju, po žup. uradu, 4 K; 73. na Polji po žup. uradu, 7 K; 74. v št. Vidu nad Ljubljano, č. g. V. Zabretu, župniku, 18 K; 75. v Gotovljah, č. g. Jak. Zupančiču, župniku, 14 K; 76. v Solca po č. g. M. Schmidu, župniku, 18 K; 77. v Javorji pri Škofji Loki, po žup. uradu, 3 K; 78. v Reteča po č. g. Jan. Meršolju, župniku, 4 K; 79. v Vr poljah pri Vipavi, po žup. uradu, 10 K; 80. v Nov kih, po č. g. Iv. Kenda, kuratu, 2 K; 81. v Ljubnei po č. g. J. Vilmanu, župniku, 5 K; 82. v Bohinjs Srednji vasi, po č. g. Iv. Berliču, župniku, 20 83. v Zetalah, Štajersko, po žup. uradu, 3 K; 84. Ajdovščini, po č. g. J. Rejec, žup. upravitelju, kron; 85. pri Sv. Ivanu, p. Prestranek, po č. g. A. Rodiču, kuratu, 5 K; 86. v Hotiču pri Litiji, po žu uradu, 1 K; 87. v Strugah, po žup. uradu, 3 K 50 88. v Leskovici, po žup. uradu, 7 K 50 vin.; 89. Sostrem, po žup. uradu, 18 K; 90. v Kamnigori po č. g. Simonu Ažmanu, župniku, 6 K; 91. v Kap lah, po č. g. M. Meškotu, župniku, 7 K; 92. v Po hovem Gradcu, po č. g. Ivanu Cebašcu, župnik 24 K 44 vin.; 93. v Stopičah, po č. g. I. Porent župniku, 6 K; 94. v Kostanjevici, po č. g. D. Pa liču, župniku, 20 K; 95. v Selah, po č. g. Anton Jamnik, župniku, 20 K; 96. v Novicerkvi, po č. dr. J. Gregorec, 10 K; 97. v Starem trgu pri Lož po žup. uradu, 19 K 79 vin.; 98. v Spitaliču, 6 99. v Devinu, po č. g. Jan. Rosu, žup. upravitelj 13 K; 100. v Zagradcu, 5 K; 101. v Senožečah, p. žup. uradu, 10 K; 102. v Dupljah, po č. g. P. Boh njec, župniku, 5 K; 103. pri Sv. Tomažu p. Ormožu po žup. uradu, 2 K; 104. v Ljubnem, Štajersko, p. žup. uradu, 24 K; 105. v Kredu, po č. g. I. Fo vikariju, 7 K; 106. na Vrhniki, 30 K; 107. v št. L nartu nad Škofjo Loko, po č. g. J. Borštnarju, žu upravitelju, 7 K; 108. v Soteski, po č. g. Al. Vol župniku, 10 K; 109. v Batujem selu, po žup. urad 9 K 50 vin.; 110. v Orehku, p. Postojna, po č. Jos. Mencinger, 2 K; 111. v Koroški Beli, po č. Fr. Košir, župniku, 25 K; 112. v Šempolaju, po g. Franu Švara, vikariju, 9 K; 113. pri Sv. Petru r Kronsčigori, po župnem uradu, 1 K 55 vin.; 114. r Dobrovi, po č. g. Jos. Plantariču, župniku, 16 50 vin.; 115. v Vremah, po č. g. J. Škerjanc, žup

Vsako slovensko županstvo naj bi bilo z novim letom naročenc na dnevnik „Slovenca“! Somišljeniki skrbite za to!

niku, 5 K; 116. v Boljuncu, po č. g. Ant. Križman, duh. up., 5 K 20 vin.; 117. v Šmartnem pri Litiji, po žup. uradu, 22 K; 118. v Sv. Križu pri Litiji, po žup. uradu, 6 K; 119. pri Sv. Juriju pri Šmarjah, po župnem uradu, 4 K 10 vin.; 120. v Selah, po žup. uradu, 60 vin.; 121. na Bledu, 20 K; 122. v Podragi, po č. g. J. Koller, župniku, 7 K; 123. v Prevaljah, po žup. uradu, 15 K; 124. v Movražu, po žup. uradu, 4 K 50 vin.; 125. v Zagorju na Krasu, po č. g. Iv. Baloh, kaplanu, 14 K; 126. v Tomaju, po č. g. Mat. Sila, dekanu, 10 K; 127. v Sevnici ob Savi, po č. g. P. Gorjupu, 10 K 20 vin.; 128. v Šturijah, p. Ajdovščina, po žup. uradu 10 K 20 vin.; 129. v Boštanju, p. Radna, po žup. uradu, 5 K 90 vin.; 130. v Črnučah, 32 K 4 vin.; 131. v Kolovratu, 20 kron; 132. v Serpenici, Gor., 25 K; 133. v Dolenji vasi pri Ribnici, 4 K 15 vin.; 134. v Rakitni, po žup. uradu, 3 K; 135. pri Sv. Bollenku v Slovenskih goricah, po č. g. Jos. Vodošku, župniku, 6 K; 136. pri Sv. Trojici v Halozah, po č. g. B. Šalamunu, 4 K; 137. v Planini pri Rakeku, po žup. uradu, 3 K 10 vin.; 138. v Zapotoku, p. Kanal, po vikarijskem uradu, 2 K; 139. v Lomu, p. Sv. Lucija, po č. g. Ant. Pisk, kuratu, 15 K; 140. v Sv. Juriju ob Ščavnici, po žup. uradu, 26 K 78 vin.; 141. v Mariboru, po frančiškanskem samostanu, 7 K 50 vin.; 142. v Oblokah, po č. g. Jos. Abram, vikarju, 5 K 64 vin.; 143. v Mavhinjah, p. Devin, po č. g. Al. Pavlin, 4 K 18 vin.; 144. v Devici Mariji na Vurbergu, po kn. šk. žup. uradu, 4 K 50 vin.; 145. v Mošnjah, po č. g. J. Trpin, župniku, 4 K 56 vin.; 146. v Vogrčah, po č. g. I. Sekolu, 11 K; 147. v Šmihelu pri Žužemberku, po žup. uradu, 3 K; 148. v Dramljah, po č. g. Fr. Ogrizek, župniku, 10 K; 149. v Lokavcu, po č. g. H. Črniškoju, vikarju, 5 K; 150. v Dornbergu pri Gorici, po č. g. Fr. Lavrenčiču, 11 K 80 vin.; 151. v Gornjem Logatcu, po žup. uradu, 6 K 35 vin.; 152. v Dolu pri Ljubljani, po č. g. M. Kastelec, župniku, 16 K; 153. v Trnju, po č. g. Mat. Ahaciču, kuratu, 12 K 30 vin.; 154. v Medgorjah, po č. g. Ant. Kaplan, župniku, 3 K 30 vin.; 155. v Zaplani, po žup. uradu, 3 K 60 vin.; 156. v Liveku, po č. g. Val. Batič, kuratu, 20 K; 157. v Ustiju, p. Ajdovščina, po kurat. uradu, 2 K; 158. v Št. Jakobu v Rožu, po č. g. Mat. Ražunu, župniku, 20 K; 159. v Banjšicah, po č. g. Jos. Ušaj, kuratu, 4 K; 160. v Kobaridu, po č. g. J. Peternel, lekanu, 3 K; 161. v Št. Vidu pri Vipavi, po žup. uradu, 8 K; 162. v Lozicah, p. Št. Vid, po žup. uradu, 2 K 10 vin.; 163. v Št. Ferjanu pri Gorici, po č. g. an. Evg. Jarcu, kuratu, 8 K 30 vin.; 164. v Lipi nad Vrbo, po č. g. Iv. Nagel, župniku, 2 K; 165. v Št. Juriju na Strmcu, Kor., po žup. uradu, 1 K; 166. v Zagorju ob Savi, po č. g. G. Rott, župniku, 2 K; 167. v Borovnici, po č. g. Franu Nastran, kaplanu, 20 K 26 vin.; 168. v Dol. Trebušah, p. Slap, 0 K 12 vin.; 169. v Begunjah pri Lescak, po žup. uradu, 12 K; 170. v Št. Janžu na Dravskem polju, po žup. uradu, 7 K; 171. v Povirju, p. Sežana, po č. g. Jos. Novaku, župniku, 10 K; 172. na Vojskem, 0 K; 173. v Št. Lenartu pri Sedmih studencih, 0 K; 174. v Hajdinu pri Ptuj, po č. g. Iv. Šketa, kaplanu, 12 K; 175. v Gočah-Erzelyu, po kuracij. kem uradu, 7 K; 176. v Vranskem, 6 K 60 vi.; 177. v Volčah, po žup. uradu, 6 K; 178. v Sv. Juriju na Pesnici, po žup. uradu, 10 K; 179. v Dobrni pri elju, 9 K; 180. v Gornjem gradu, 5 K; 181. v Groani, po č. g. Ivanu Zalokar, župniku, 7 K; 182. v ovom mestu, po č. g. Karolu Supin, vikarju, 10 K; 183. v Št. Vidu pri Ptuj, po č. g. Al. Svet, župniku, K; 184. v Podbrdu ob Bači, po č. g. Val. Kragelj, župniku, 12 K; 185. v Mirnu, po č. g. Ivanu Rojec, župniku, 15 K; 186. v Št. Ilju pod Turjakom, po č. Franu Kren, kaplanu, 7 K 37 vin.

Katol. Bukvarna v Ljubljani

Fr. S. Finžgar:

Pod svobodnim solncem

Povest davnih dedov.

I. knjiga K 3.—, elegantno vezana K 4.—.

II. knjiga K 3-80, elegantno vezana K 4-80.

Vsa slovenska javnost brez izjeme je edina v tem, da je Finžgarjev roman „Pod svobodnim solncem“ najlepši slovenski leposlovni umotvor, ki bo zavzel v vsaki knjižnici najčastnejše mesto.

Priredila c. kr. profesorja Anton Sušnik in dr. Vinko Šarabon.

Vojska na Balkanu leta 1912.

Do sedaj so izšli 4 sešitki po 40 vin.; celo delo bo obsegalo okoli 10 sešitkov in bo veljalo okoli 4 krone.

Knjiga je bogato opremljena s slikami in nam jamčita imena učenih gg. pisateljev, da bo tudi po vsebini knjiga trajne vrednosti.

Za naše ženstvo najkorisnejša knjiga: Magdalene Pleiweisove:

Slovenska kuharica.

Šesti natis priredila S. M. Felicita Kalinšek.

To je najboljše, najboljša in najtemeljitejša slovenska kuhinjska knjiga, ki je našemu ženstvu nujno potrebna. Izšla je v dveh izdajah:

Velika izdaja, ki obsega sploh vso kuhinjsko umetnost ter je bogato opremljena s slikami v besedilu in 18 finimi, večbarvnimi tabelami. Velja fino vezana K 6.—.

Mala izdaja z okrajšanim besedilom in brez slik. Cena K 3.—, vezana K 3-60.

Katol. Bukvarna v Ljubljani

Priporočamo
Kolinsko
kavno primes
v korist

„Obmejnim Slovencem“.

Solidna domača tvrdka!

Gene brez konkurence!

Velika zaloga zlatnine in srebrnine!

Luka Vilhar, urar in trgovec

Ljubljana, Kopitarjeva ulica (tik Kat. tiskarne).

Priporočam po nizkih cenah razne ure v resnici strokovnjaško izbrane iz najboljših švicarskih tovarn.

Ker nimam lastne tovarne, vsako uro, ki ni dobra, nazaj pošljem.

Izmed mnogih priznanih in pohvalnih pisem navadam tu samo to-le prostovoljno izjavo: Podpisani potrjujem, da sem kupil pri g. Vilharju za 48 K žepno uro, ki v enem letu ni divergirala od pravega časa niti za eno minuto. Zato iz izkušnje lahko priporočam g. Vilharja izdelke kot izvrstne. Kdor torej hoče vsak čas natančno do minute vedeti, koliko je ura, naj si kupi uro pri g. Vilharju.

V Železnikih, 15. aprila 1912. Valentin Marčič, župnik.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

Streha

je glavni del vsake stavbe.

Z našimi

strešniki-zakrivači

dosežete pripoznano najbolje in najceneje kritje.

Zahtevajte vzorce in popise.

Velika zaloga peči

ter vseh stavbenih izdelkov.

Ceniki na razpolago.

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Tvrdka
F. Meršol
v Ljubljani,
Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin kakor tudi veliko izbero modnega in drobnega blaga.

Gospodinje!

Najboljše

drože

so v prid

„Slovenske Straže“

Josipa Košmerla
v Ljubljani

Frančiškanska ulica št. 8.

Kupujte in zahtevajte edino le te drože!

Slovenska straža.

Kolesarji, motoristi, automobilisti!

Vaša vozila se vzdržujejo po ceni in so vedno pripravljena za vožnjo, ako se ob času kot je sedaj, dajo pregledati, vse pomanjkljivosti nadomestiti in v uporabnem stanju v zato primernem prostoru shraniti. Kakor vsako leto, tako tudi letos izgotovi to strokovnjaško natančno in po zelo nizki ceni, zato primeren prostor pa da brezplačno tvrdka

Karel Čamernik & Ko.

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli. - Mehanična delavnica in garaža

Ljubljana

Koroško.

Edino slovensko narodno trgovsko podjetje

Koroško.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovaška cesta št. 5.

Podpisani voditeljci hotela Trabesinger se vljudno priporočata vsem velečenjenim slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zjamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Po zimi zakurjeno toplo kegljišče. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa v sredah zvečer prijetno slovensko družbo. — Slovenski potniki ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni hotel Trabesinger v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi!

Za mnogobrojen obisk se toplo priporočata najemnici in voditeljci hotela

Alojzija in Josipina Leon.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

Koncesionirano podjetje za električne naprave, napeljave električne luči in prenos moči, telefonske, brzajavne in signalne naprave. Motorji na bencin in petrolin ter Diesel-ovi motorji. V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni instalacijski material, mazilna olja in masti, lestenci za elektriko in plin ter sploh vse tehnične potrebščine. Proračuni na zahtevo zastoj. Popravila vsakovrstnih strojev. Moderna mehanična delavnica.

Ljubljana, Dunajska cesta št. 22